Ватан севмак иймондандур!

Ўзбекистон овози

Газетага 1918 йил 21 июнда «Иштирокиюн» номи билан асос солинган

Ўзбекистон Халқ демократик партиясининг газетаси

Нархи 10 сўм.

1993 йил 9 июнь, чоршанба

№ 105 (21.456).

ЭЛЧИ ҚАБУЛ ҚИЛИНДИ

7 июнь куни Япониянинг Ўзбекистондаги фавқулодда ва мухтор элчиси этиб тайинланган Укэру Магосаки Республикамиз Президенти Ислом Каримовга ишонч ёрлиғини топширди.

Укэру Магосаки Президент Ислом Каримовга Япония императори Акихитонинг саломини етказар экан, Япония ва Ўзбекистон халқлари ўртасидаги муносабатларни янада ривожлантириш учун қўлидан келган ҳамма ишни амалга оширишини маълум қилди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Укэру Магосакини юксак лавозим билан қутлаб, элчи жанобларининг халқларимиз ўртасида сиёсий, иқтисодий, маданий, илмий-техникавий соҳалардаги ҳамкорлигини тараққий эттириш йўлида унга муваффақият тилади.

Қабул маросимида Ўзбекистон Республикаси ташқи ишлар вазири С. Сафоев иштирок этди.

(ЎзА).

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармони

УЙ-ЖОЙ-КОММУНАЛ ХЎЖАЛИГИ ХОДИМЛАРИДАН БИР ГУРУҲИНИ МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Кўп йиллик ҳалол меҳнати, уй-жой-коммунал хўжалигини ривожлантиришдаги хизмати ҳамда жамоат турмушида фаол иштирок этгани учун қуйидагиларга Ўзбекистон Республикасининг фахрий унвонлари берилсин:

«ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН АҲОЛИГА ХИЗМАТ ҚИЛИШ СОҲАСИ ХОДИМИ»

Жўраев Бахтиёр Ҳайдарович — Тошкент шаҳар Мирзо Улуғбек тумани уй-жойлардан фойдаланиш бирлашмасининг бош директори

Саидикромов Қаҳрамон Нишонович — Андижон шаҳар троллейбус бошқармасининг ҳайдовчиси

Толипов Мирзахол — «Тошвилоятгаз» ишлаб чиқариш бошқармаси «Зангиотагаз» идорасининг электр газ-пайвандчиси

«ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН ҚУРУВЧИ»

Мамбетмуротова Қизларгул — «Қорақалпоққўкаламзорқурилиш» бошқармасининг бригада бошлиғи

Муродов Файзулло — Самарқанд вилояти таъмирлаш-қурилиш бошқармасининг сувоқчиси

ҚУЙИДАГИЛАР ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ФАХРИЙ ЁРЛИҒИ БИЛАН МУКОФОТЛАНСИН:

Аббясов Алижон Харисович — «Ўзкоммуниссиқликманбатаъмир» ихтисослашган таъмирлаш бошқармаси Тошкент участкасининг бошлиғи

Азимов Ҳамид — Сурхондарё вилояти Термиз шаҳар 31-таъмирлаш-қурилиш бирлашмасининг ғишт терувчи пардозловчиси

Арақулов Қодиржон — Андижон вилояти «Иссиқлик манбаи» ишлаб чиқариш бошқармасининг ҳайдовчиси

Аҳмедов Ҳамидулла Аҳматович — Тошкент вилояти уй-жой-коммунал хўжалиги ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи

Давронов Раҳмон — Самарқанд вилояти уй-жой-коммунал хўжалиги ишлаб чиқариш бирлашмаси «Ёдгорлик» корхонасининг сангтароши

Зокиров Носир Обидович — «Ўзбекгаз» ишлаб чиқариш бирлашмаси бош директорининг ўринбосари

Ибрагимов Алижон — Наманган шаҳар троллейбус бошқармасининг ҳайдовчиси

Икромова Дилором Исломовна — Тошкент шаҳар «Ўзбеккоммуналлойиҳа» институти 2-сув таъминоти ва оқавасув бўлимининг етакчи муҳандиси

Исмоилов Орзиқул Очилович — Жиззах шаҳар уй-жой-коммунал хўжалиги ишлаб чиқариш бошқармасининг бригада бошлиғи

Маматова Бодом — Қарши шаҳар уй-жой-коммунал хўжалиги ишлаб чиқариш бошқармасининг фарроши

Матёкубов Зурапшо Отаназарович — Хива шаҳар коммунал хўжалиги ишлаб чиқариш бошқармаси пудратчи санитария-тозалаш корхонаси махсус автобазасининг ҳайдовчиси

Мирмуҳамедов Миркомил Мирзаевич — Тошкент шаҳар Юнусобод тумани уй-жойлардан фойдаланиш бирлашмасининг тезкор тузатиш-тиклаш хизмати бошлиғи

Муқтумов Бахшилло Ҳайдарович — Бухоро вилояти Когон шаҳар коммунал санитария-тозалаш идорасининг ҳайдовчиси

Рўзиев Исмоилжон — Андижон вилояти «Сувоқава» ишлаб чиқариш бирлашмасининг чилангари

Содиқов Дилмурод Орипович — Тошкент шаҳар Собир Раҳимов тумани уй-жойлардан фойдаланиш бирлашмасининг чилангари

Хвалев Владимир Александрович — Сирдарё вилояти Гулистон шаҳар уй-жой-коммунал хўжалиги ишлаб чиқариш бошқармасининг автомашина ҳайдовчиси

Холдоров Носирхон Зокирхўжаевич — Наманган вилояти «Косонсойгаз» идорасининг техника назорати устаси

Холмирзаев Собитбой — Наманган вилояти 3-таъмирлаш-қурилиш ишлари бошқармасининг бошлиғи

Шарипов Ботир — Жиззах вилояти «Иссиқлик манбаи» ишлаб чиқариш бошқармаси иссиқлик тармоқларини таъмирловчи чилангарлар бригадасининг бошлиғи

Шаяхметова Соҳиба Нурлиевна — Тошкент вилояти уй-жой-коммунал хўжалиги ишлаб чиқариш бирлашмаси Олмалиқ автойўлмехбазасининг юкчиси

Эргашев Камол — «Жиззахвилоятгаз» ишлаб чиқариш бошқармаси газлаштириш идорасининг электрпайвандчиси

Юсупова Орифа — Тошкент шаҳар Акмал Икромов тумани уй-жойлардан фойдаланиш бирлашмасининг фарроши

Қодиров Шавкат Қамбарович — Фарғона вилояти уй-жой-коммунал хўжалиги ишлаб чиқариш бирлашмаси Қўқон махсус автобазасининг тракторчиси

Қосимов Маҳматқул — Сурхондарё вилояти Термиз шаҳар уй-жой тресты хўжалик ҳисобидаги қурилиш бошқармасининг ишчиси

Ҳокимов Ҳалим Раҳимович — Бухоро вилояти «Сувоқава» ишлаб чиқариш бошқармасининг таъмирловчиси

Ўзбекистон Республикасининг Президенти

И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри, 1993 йил 4 июнь.

Тошкентдаги «Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмаси жамоаси шу кунларда халқимизга кўплаб кийим-кечаклар етказиб бериш учун ҳаракат қилаётир. Корхонанинг пешқадам тикувчиларидан Д. Сотиболдиева билан А. Амирова ойлик топшириқларини мунтазам ошириб бажаришмоқда. Шу боис бозор иқтисодиёти шароитида ҳам мўмай даромад олишмоқда.

Суратда: илғор тикувчилар Д. Сотиболдиева билан А. Амирова.

Абдусаттор ТЎРАЕВ олган сурат.

БОШЛАНҒИЧ ТАШКИЛОТ ВАЗИФАЛАРИ

Тошкентнинг «Ёшлик» талабалар шаҳарчасида жойлашган олий ва ўрта махсус ўқув юртлари профессор-ўқитувчилари ҳамда талабаларининг ЎзХДП Собир Раҳимов тумани кенгаши қошидаги ҳудудий бошланғич ташкилоти навбатдаги партия мажлисини ўтказди. Унда «Ўзбекистон Президенти И. А. Каримовнинг Республика Олий Кенгаши XII сессиясида сўзлаган нутқида баён этилган қоида ва хулосалардан ҳамда Ўзбекистон ХДП Марказий Кенгашининг VII пленуми қарорларидан келиб чиқадиган вазифалар тўғрисида» ҳудудий бошланғич партия ташкилоти котиби А. Содиқов маъруза қилди.

Партия мажлисида Ўзбекистон ХДП Марказий Кенгашининг иккинчи котиби М. Қирғизбоев сўзга чиқди. Марказий Кенгаш сиёсий ижроия қўмитаси аъзоси, Собир Раҳимов тумани ҳокими Ҳ. Абдураимов қатнашди.

Ўзбекистон ХДП МК матбуот маркази.

• Партия ахбороти •

СИЁСИЙ ҲАМКОРЛИК САРИ

Ўзбекистон ХДП Жиззах вилоят кенгаши ва Ўзбекистон Ёшлар Иттифоқи Жиззах вилоят қўмитасининг қўшма пленуми бўлиб ўтди. Пленумда ўн иккинчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг ўн иккинчи сессияси ва Ўзбекистон ХДП Марказий Кенгашининг еттинчи пленуми қарорлари ва вилоят партия ташкилотининг вазифалари ҳақида ХДП Жиззах вилоят кенгашининг биринчи котиби А. Азимов ва Ёшларга оид давлат сиёсатини амалга оширишда Ўзбекистон ХДП ва Ёшлар Иттифоқи вилоят ташкилотларининг ҳамкорликдаги вазифалари ҳақида Ўзбекистон Ёшлар Иттифоқи вилоят қўмитасининг биринчи котиби К. Абдусатторовнинг маърузалари тингланди.

Кун тартибидаги масалалар муҳокамасида иштирок этган нотиқлар ўз сўзларида вилоятдаги Ўзбекистон Халқ демократик партияси аъзоларини амалий фаолиятларида республика Президенти, ХДП раиси И. А. Каримовнинг тутган сиёсий йўли Ўзбекистоннинг истиқлол йўли билан якдилликларини изҳор этдилар ва ёшлар иттифоқи вилоят қўмитаси билан тузилаётган ҳамкорлик ўз навбатида ёшларнинг сиёсий-ижтимоий фаоллигини ошириш, уларни келажакнинг умидли ворислари қилиб етиштиришда муҳим аҳамиятга эга эканликларини таъкидладилар.

Пленумда Ўзбекистон Халқ демократик партияси Марказий Кенгашининг иккинчи котиби М. Қирғизбоев, Жиззах вилоят ҳокимининг биринчи ўринбосари А. Соатов нутқ сўзладилар. Муҳокама этилган масалалар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилинди.

Б. РИЗАЕВ,
«Ўзбекистон овози» мухбири.

ФОЙДАЛИ ФИКРЛАШУВ

Яккабоғ районининг «Турон» жамоа ширкат хўжалигида ўтказилган ХДП бошланғич ташкилотлар котибларининг кўргазмали семинар-кенгашида партия вилоят кенгаши масъул ходимлари, шаҳар ва район партия кенгашининг биринчи котиблари ҳам иштирок этишди.

Семинарда «Миллий истиқлол мафкурасини яратиш ва ҳаётга татбиқ этиш масалалари» шунингдек Ўзбекистон Олий Кенгаши ўн иккинчи сессияси якунлари ҳақида батафсил фикр юритилди. Бу тўғрида вилоят партия кенгашининг биринчи котиби, Ўзбекистон халқ депутати Фармон Омонов маъруза қилди.

«Турон» жамоа ширкат хўжалиги партия ташкилоти котиби Баҳриддин Жовлиев бошланғич партия ташкилотининг маъмурият билан ҳамкорликда олиб бораётган ибратли ишлари ҳақида ҳикоя қилди. Семинар-кенгаш унинг қатнашчиларида катта таассурот қолдирди.

ХДП вилоят кенгаши ана шундай кўргазмали семинар-кенгашни бундан кейин ҳар ойда шаҳар ёки район партия кенгаши тавсияси билан бирор бошланғич ташкилотда ўтказишга қарор қилди.

«Ўзбекистон овози» мухбири.

РЕСПУБЛИКА АДЛИЯ ВАЗИРЛИГИДА

Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлигида Ўзбекистон Халқ демократик партияси, Касаба уюшмалари федерацияси, Табиатни муҳофаза қилиш жамияти, фахрийлар ташкилотлари уюшмаси, Ўзбекистон «Ёдгорлик» тарихий-маданий мерос жамияти қайта рўйхатга олингани тўғрисида гувоҳнома топшириш маросими бўлди.

Республикада футболни ривожлантириш жамғармаси рўйхатга олингани ҳақидаги гувоҳнома ҳам топширилди.

Ана шу ташкилотларнинг вакилларига гувоҳномаларни Ўзбекистон Республикаси адлия вазири А. Мардиев топширди.

(ЎзА).

ПРЕЗИДЕНТ АМСТЕРДАМГА ЖЎНАБ КЕТДИ

8 июнь куни Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Нидерландлар қироллиги Бош вазири Рудольф Люберснинг таклифига биноан расмий-амалий ташриф билан шу мамлакатга жўнаб кетди.

Ислом Каримов сафар олдидан тайёрагоҳда журналистлар саволларига жавоб бера туриб, Нидерландлар қироллиги айни пайтда дунёнинг ривожланган мамлакатларидан бири эканини қайд этди. Саноатни, айниқса, қишлоқ хўжалигини ривожлантириш борасида бу мамлакатда қўлланаётган технологиялар дунёнинг барча давлатлари каби Ўзбекистонда ҳам катта қизиқиш уйғотмоқда, деди Президент. — Сафардан мақсад — ушбу мамлакат билан ўзаро манфаатли алоқаларни кенгайтириш, жаҳон тажрибаларига таяниб, келажакда Ўзбекистоннинг қишлоқ хўжалиги, чорвачилик маҳсулотлари билан ўз-ўзини таъминлашига эришишдан иборат.

Тошкент аэропортида Ислом Каримовни республика Олий Кенгаши Раиси Ш. Йўлдошев, Бош вазир А. Муталов, Бош вазирнинг биринчи ўринбосари И. Жўрабеков, Ўзбекистон Республикаси Президентининг давлат маслаҳатчиси М. Умурзоқов, Тошкент шаҳри ҳокими А. Фозилбеков, ташқи ишлар вазири С. Сафоев ва бошқа расмий кишилар кузатиб қолди.

(ЎзА).

ПИЛЛАЧИЛАР ЗАФАРИ

ҚАШҚАДАРЁ вилояти пиллакорлари дастлабки ғалабани қўлга киритдилар. Давлат қабул пунктларига 2105 тонна ўрнига 2110 тонна юқори сифатли хом ашё топширилиб, бу соҳадаги йиллик режа ошириб адо этилди. Мавжуд 39530 қути ипак қуртидан ўртача 65 килограммдан пилла йиғиб териб олинди.

Режани биринчилардан бўлиб бажарган Нишон, Усмон Юсупов, Баҳористон, Касби, Косон, Муборак, Қарши, Ғузор, Қамаши районларида давлатга пилла топшириш қизғин давом этмоқда. Қашқадарёликлар ялпи пилла хирмонини 2300 тоннага етказишмоқчи.

М. КАРОМОВ.

НАВОИЙ вилояти кумуш тола ижодкорлари ҳам режани уддалашди. Эл хирмонига режадаги 900 тонна ўрнига 904 тонна юқори навли пилла ҳосили топширилиб йиллик режа 102 фоиз бажарилди. Шуниси қувончлики, юксак агробиология қоидалари асосида парвариш қилинган 17 минг 748 қути ипак қуртининг ҳар қутисидан ўртача 55 килограммдан қимматли саноат хом ашёси етиштирилди. Қўлга киритилган муваффақиятга пилла тайёрлаш режасини аллақачон уддалаган Хатирчи, Қизилтепа, Навбаҳор районн пиллакорлари муносиб ҳисса қўшдилар.

М. ШАРОПОВ.

Япониянинг Ўзбекистон Республикасидаги фавқулодда ва мухтор элчиси Укэру МАГОСАКИ

1943 йилда Хитойда туғилган.

1966 йилда Токио дорилфунунининг ҳуқуқшунослик факультетини битирган.

1966 йилда Япония ташқи ишлар вазирлигига ишга кирган.

1966 йилда Англиядаги ҳарбий мактабда ўқиган.

1967 йилда Лондон дорилфунунининг Шарқий Европа факультетида таълим олган.

1968 йилда Москва давлат дорилфунуни иқтисод факультетида билимини оширган.

1969-70 йилларда Япониянинг Москвадаги элчихонаси котиби бўлиб ишлаган.

1971 йилдан — Япония ташқи ишлар вазирлиги халқаро сиёсатни таҳлил қилиш бўлимининг ходими.

1974 йил — Япония саноат ва савдо вазирлиги, нефть қазиб чиқариш бўлими мудирининг ўринбосари, нефть саноатини режалаштириш бўлими мудирининг ўринбосари.

1976 йил — Япония ташқи ишлар вазирлиги иккинчи сонли Шарқий Европа бўлими мудирининг ўринбосари.

1976 йил — Япониянинг Лондондаги элчихонаси котиби.

1978 йил — Япониянинг Москвадаги элчихонаси котиби.

1980 йилдан бошлаб Япония ташқи ишлар вазирлиги Осиё сиёсатини режалаштириш бўлими мудирининг ўринбосари бўлиб ишлаган.

1983 йил — Япония ташқи ишлар вазирлиги маъмуриятини яхшилаш бўлимининг мудири.

1984 йил — Япония ташқи ишлар вазирлиги халқаро сиёсатни таҳлил қилиш бўлимининг мудири.

1985 йилда АҚШдаги Гарвард дорилфунуни халқаро муносабатлар институтида билимини оширади.

1986 йил — Япониянинг Бағдоддаги элчихонаси вазири, Ироқ.

1989 йил — Япониянинг Оттавадаги элчихонаси вазири, Канада.

1991 йил — тадқиқотлар миллий институти халқаро муносабатлар бўлимининг мудири.

1993 йил — Япониянинг Ўзбекистон Республикасидаги фавқулодда ва мухтор элчиси.

Уйланган, икки фарзанди бор.

Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазирлиги

• Шу сонга телеграмма

«ЎЗБЕКИСТОН ОВОЗИ» РЎЗНОМАСИ МУҲАРРИРИЯТИГА

Ўзбекистон Халқ демократик партияси Яккасарой районй кенгаши фаоллари республикамиздагина эмас, балки қўшни жумҳуриятларда ҳам севиб ўқиладиган «Ўзбекистон овози»нинг 75 йиллигини нишонлаш арафасида Сиз, азиз жонкуяр қаламкашларни бу улуғ сана билан табриклайдилар. Машаққатли, лекин юксак ва шарафли ишингизда улкан ютуқлар тилайдилар.

Севимли газетамизнинг республикамизда барқарорликни таъминлашдаги, миллатлар ўртасидаги дўстликни кучайтиришдаги, айниқса, юртимиз истиқлолини мустаҳкамлашдаги хизматлари беқиёсдир. Бу газета жамоаси кўп рўзномаларга ўрнак бўларли даражада миллий қадриятларимизни тиклаш учун тинмай меҳнат сарф қилаётир.

Кўпгина янги рўзнома ва ойномалар «Ўзбекистон овози»дан қанот ёздилар. Булар Сиз, азизларнинг мисли йўқ ютуқларингиздир. Ижодий жамоанинг янгичасига изланиши ва бунинг натижаси ўлароқ қатор қизиқарли мақолаларнинг эълон қилиниши биз муштарийларни хушнуд этяпти.

Эндиликда мазкур рўзнома Ўзбекистон Халқ демократик партияси амалий дастури ва Низомини тарғиб қилишда фаолдир. Биз ҳам баъзи бошқа муштарийлар сингари севимли рўзномамизнинг биринчи сони чиққан кун — **21 июнни Миллий матбуот куни** деб эълон қилиш тўғрисидаги таклифни қўллаб-қувватлаймиз. Қалам заҳматкашлари — журналистларнинг ҳам ўз байрами бўлиши адолат юзасидан айтганда ҳаёт тақозосидир.

Ўзбекистон ХДП Яккасарой район партия фаоллари йиғилиши қатнашчилари топшириғига биноан район кенгаши биринчи котиби

З. ДАВРОНОВ.

МАҚТОВНИ ПУЛГА СОТИБ ОЛМАЙМАН

ДЕЙДИ ЖАРҚЎРҒОН ТЕМИР-БЕТОН ЗАВОДИНИНГ ДИРЕКТОРИ ЗОКИР РАМАЗОНОВ.

Қурилишнинг «масаллиғи» — цемент, металл, ёғоч танқис бўлиб турган бугунги кунда Жарқўрғон темир-бетон буюмлари заводи ишчилари сони кўпайиб бораётир. Янги йилдан бери корхонага саксонтача ишчи қабул қилинди, чунки иш кўпайиб кетяпти.

Илгари «мажлислар зали», «истироҳат зали» ва яна бир қанча атамалар билан юритиладиган хоналарга пат гилам, туркманча, тақир гилам, атлас тўқийдиган дастгоҳлар ўрнатилди. Толани йигирадиган, арқовга ранг берадиган цехлар очилди. Ва жуда қисқа вақт ичида бир ярим миллион сўмлик олов монанд жилваланадиган гиламлар тўқилди. Тўқувчи косибларнинг ҳаммаси — заводга яқиндагина ишга кирган қизлар, қишлоқ қизлари. Эшитган-билганлар директорни ишига пишиқ экан, дейишяпти. Бир раис келиб, гилам тўқийдиган жиҳозларингиздан биттасини миллион сўмга бўлса ҳам бизга сотинг, деди. Рамазонов рад қилди. Унда одамларимизни юборайлик, сиздан касб — иш ўрганишсин, пул тўлаш — биздан деди. Шунга келишдилар.

— Шу орада вилоят телевидениесидан вакил келди. Саксон минг сўм пул берсангиз, телевизордан Сизни ярим соат мақтаймиз, деб айтди, — дейди Рамазонов. Пул берадиган бўлсам, мободо ёмон ишлаётган бўлсам ҳам мақтаб кўрсатсаларингиз керак-да, дедим. Вакил, музика пул тўлаганнинг буюртмасига биноан чалинади, деди. Мен бу гапга қўшилмадим. Энди, ўша саксон минг сўм ҳақида. Шу замонда бу кўп пул эмас. Лекин ўнта ишчининг бир ойлик маошига ярайди, ахир. Ҳозирча буюртма берганлар мақтаниб туришсин-чи...

Биз заводнинг ҳовлисини айландик. Битта лимонарийда ўтқазилган кўчатлар ҳосилга кирибди. Иккинчи лимонзор — буниси каттароқ, энди қурилмоқда. Завод туттзор барпо қилмоқчи. Пилла етиштирмоқчи. Патгиламларни ҳам пилла толасидан тўқимоқчи.

— Бундан кейин заводимизни ширкат деб атаса ҳам бўлаверар, — дейди Рамозонов. — Ширкат, биласиз, борига барака деган шиор билан ишлайди. Борига барака, деб яқин келажакда корхонамизда чарм камзуллар, бошқа кийим-кечаклар тикила бошланса, машина-тракторлар учун эҳтиёт қисмлар ишлаб чиқарилса, оврупоча технология билан пойабзал тайёрланса, ажаб эмас.

О. УСАНОВ,
«Ўзбекистон овози» мухбири.

Ўзбекистон Республикасининг Қонуни

«ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДАГИ КОРХОНАЛАР ТЎҒРИСИДА»ГИ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ҚОНУНИГА ЎЗГАРТИШ ВА ҚЎШИМЧАЛАР КИРИТИШ ҲАҚИДА»

Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши ҚАРОР ҚИЛАДИ:

Ўзбекистон Республикасининг 1991 йил 15 февралда қабул қилинган «Ўзбекистон Республикасидаги корхоналар тўғрисида»ги Қонунига (Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг Ахборотномаси, 1991 йил, № 4, 78-модда) қуйидаги ўзгартиш ва қўшимчалар киритилсин:

1. Муқаддима қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«Ушбу Қонун мулкчиликнинг барча шаклига мансуб корхоналарни барпо этишнинг, улар фаолиятининг, уларни қайта ташкил этиш ва тугатишнинг умумий ҳуқуқий, иқтисодий ва ижтимоий асосларини белгилаб беради.

Қонун фойда (даромад) олишни кўзлаб иш олиб борадиган корхоналарнинг мустақиллигини таъминлашга қаратилган бўлиб, уларнинг ҳуқуқлари ва масъулиятини белгилайди, бошқа корхоналар ва ташкилотлар, давлат ҳокимияти ва бошқарув идоралари билан муносабатларини тартибга солиб туради».

2. 2-модда:

1-бандининг:

иккинчи, учинчи ва тўртинчи хатбошиси қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«жисмоний шахсларнинг хусусий мулкига асосланган корхоналар;

ширкат (жамоа) мулкига асосланган жамоа, оила, маҳалла корхоналари, ишлаб чиқариш кооперативлари; хўжалик жамиятлари ва ширкатларига жамоат ташкилотлари ва диний ташкилотларга қарашли корхоналар ҳамда жамоа мулкининг бошқа шаклларига асосланган корхоналар»;

давлат мулкига асосланган республика давлат корхоналари, Қорақалпоғистон Республикаси давлат корхоналари, вилоятлараро, вилоят, туманлараро, туман, шаҳар давлат корхоналари ва бошқа турдаги корхоналар»;

бешинчи хатбошиси чиқариб ташлансин;

олтинчи хатбошиси бешинчи хатбоши деб ҳисобланиб, қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«аралаш мулкка асосланган давлатлараро ва қўшма корхоналар ҳамда мулкчиликнинг турли шаклига мансуб, тўлиқ ёки ҳиссабай йўсинда иштирок этишга асосланган бошқа корхоналар»;

2-бандининг иккинчи қисми қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«Ўзбекистон Республикасида корхоналарнинг республика қонун ҳужжатларига зид бўлмаган ҳолда тузилган бошқа турлари ҳам иш олиб бориши мумкин».

3. 3-модда:

1-бандининг биринчи жумласида «Корхоналар» деган сўз «Мулкчиликнинг барча шаклига мансуб корхоналар» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

5-бандининг биринчи жумласи қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«5. Ассоциация, бирлашма унинг таркибига кирувчи корхоналарнинг, суд ёки хўжалик судининг қарорига биноан тугатилади».

4. 4-модда:

1-бандининг биринчи қисми қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«1. Мулкчиликнинг барча шаклига мансуб корхоналарни барпо этиш ва уларнинг фаолияти билан боғлиқ муносабатлар ушбу Қонун ҳамда Ўзбекистон Республикасининг бошқа қонун ҳужжатлари билан тартибга солиб турилади».

3-банди қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«3. Ўзбекистон Республикасининг, бошқа давлатлар юридик шахслари ва фуқароларининг тўлиқ ёки ҳиссабай мулки бўлган корхоналарни (давлатлараро корхоналар ва қўшма корхоналарни) барпо этиш ҳамда улар фаолиятининг хусусиятлари Ўзбекистон Республикасининг қонун ҳужжатлари ва давлатлараро шартномалар (битимлар) билан белгилаб қўйилади».

5. 5-модда:

3-бандидаги «халқ депутатлари тегишли Совети» деган сўзлар «давлат ҳокимиятининг тегишли идораси» деган сўзлар билан алмаштирилсин.

6. 6-модда:

1-бандининг биринчи жумласи қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«1. Корхона давлат рўйхатидан корхона жойлашган ердаги давлат ҳокимияти ва бошқарув идораларида, башарти Ўзбекистон Республикасининг қонун ҳужжатларида ўзгача қоида назарда тутилмаган бўлса, ўтказилади».

2-банди қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«2. Корхонани давлат рўйхатидан ўтказиш тартибини Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси белгилаб қўяди»;

3-бандининг учинчи қисми қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«Суд корхонани рўйхатдан ўтказиш рад этилганлигини асоссиз деб топса, бу ҳол давлат ҳокимиятининг корхонани рўйхатдан ўтказишни рад этган идорасини моддий жавобгарликка тортишга (суд чиқимларидан ташқари) сабаб бўлади. Моддий жавобгарликнинг миқдори хўжалик суди томонидан белгиланади ва қонунда белгилаб қўйилган тартибда ундириб олинади»;

4-бандининг иккинчи жумласи қуйидаги таҳрирда баён этилсин: «Олинган маблағ давлат ҳокимиятининг корхона рўйхатдан ўтказилган жойдаги идораси бюджети ҳисобига ўтказилади».

7. 7-модда қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«1. Корхона юридик шахс ҳуқуқига эга бўлган шўъба корхоналар барпо этиш ва бу корхоналарнинг уставларини тасдиқлаш ҳуқуқига эга.

Корхона, шунингдек жорий ва ҳисоб-китоб счётлари очиш ҳуқуқига эга бўлган шўъбалар, ваколатхоналар, бўлимлар ва бошқа алоҳида бўлинмалар барпо этиш ҳамда улар тўғрисидаги низомларни тасдиқлаш ҳуқуқига эга.

2. Бундай корхоналар ва бўлинмаларни жойлаштириш масаласи давлат ҳокимиятининг тегишли маҳаллий идоралари билан амалдаги қонунларда белгиланган тартибда келишиб олинади».

8. 9-модда:

2-банди қуйидаги мазмундаги қисм билан тўлдирилсин:

«Мулкчилик шаклидан қатъи назар корхоналарнинг устав билан бошқарилмайдиган барча муносабатлари ушбу Қонун ҳамда Ўзбекистон Республикасининг бошқа қонун ҳужжатлари билан тартибга солиб турилади».

9. III бўлимнинг номи қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«III бўлим. КОРХОНА МОЛ-МУЛКИНИНГ ЭГАСИ»

10. 10модда:

номи ва матнидаги «Корхонанинг мулкдори», «Мулкдор (мулкдорлар)», «Корхонанинг мулкдори (мулкдорлари)», «Корхона мулкдори (мулкдорлари)» деган атамалар «Корхона мол-мулкнинг эгаси «Корхона мол-мулкнинг эгаси (эгалари)» деган атама билан алмаштирилсин.

2-бандида «фуқаролар» деган сўз «Ўзбекистон Республикасининг, бошқа давлатларнинг фуқаролари ҳамда фуқаролиги бўлмаган шахслар» деган сўзлар билан алмаштирилсин.

11. 11-модда:

3 бандининг еттинчи хатбошисида «фуқаролар» деган сўз «жисмоний шахслар» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

4-банди «Корхона» деган сўздан кейин «мол мулкининг эгаси (эгалари) ёки у (улар) ваколат берган идоралар» деган сўзлар билан тўлдирилсин;

5-банди қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

Корхона мол-мулкининг эгаси (эгалари) ёки у (улар) ваколат берган идоралар, башарти қонун ҳужжатларида ва уставда ўзга қоидалар назарда тутилмаган бўлса, ишлаб чиқариш воситалари ва бошқа моддий бойликларни сотиш, бепул топшириш, ижарага беришга ҳақлидир, Ўзбекистон Республикасининг қонун ҳужжатларига мувофиқ фуқароларнинг мулки бўла олмайдиган ёки улар фойдалана олмайдиган ишлаб чиқариш воситалари ва ўзга моддий бойликлар бундан мустасно.

12. 12-модда:

2-бандининг иккинчи қисми чиқариб ташлансин.

13. 13-модда:

номи қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«Корхонанинг юридик ва жисмоний шахслар маблағларини жалб этиши»;

1-бандидаги «ҳуқуқий шахслар ва фуқароларнинг» деган сўзлар «юридик ва жисмоний шахсларнинг» деган сўзлар билан алмаштирилсин.

14. 14-модда:

иккинчи қисми қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«Юридик ва жисмоний шахслар, давлат ҳокимияти ва бошқарув идоралари томонидан корхонанинг мулкий ҳуқуқларини бузиш натижасида унга етказилган зарар суд ёки хўжалик суди қарорига кўра корхонага тўланади».

15. 15-модда:

2 банди қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«2. Корхона раҳбарини ёллаш (тайинлаш, сайлаш) ва бўшатиш корхона мол-мулки эгасининг ҳуқуқи бўлиб, бу ҳуқуқни у бевосита, шунингдек ўзи ваколат берган идоралар орқали ёки корхонани бошқариш ҳуқуқи берилган корхона кенгаши, бошқаруви ёхуд бошқа идоралар орқали амалга оширади».

16. 16-модда:

2-бандидаги «мамлакатдаги ва чет элдаги» деган сўзлар «республикадаги ва бошқа давлатлардаги» деган сўзлар билан, «дирекциянинг» деган сўз эса «маъмуриятнинг» деган сўз билан алмаштирилсин.

17. 17-модда:

1-бандининг биринчи қисми «кенгаши» деган сўздан кейин «(бошқаруви)» деган сўз билан тўлдирилсин;

2-банди қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«2. Корхона кенгаши (бошқаруви)нинг ҳуқуқ ва бурчлари корхона мол-мулкининг эгаси ёки у ваколат берган идоралар тасдиқлайдиган Кенгаш (бошқарув) тўғрисидаги низом билан белгилаб қўйилади».

18. 18-модда:

номи ва матнидаги «фойда», «фойдадир», «фойдани» деган сўзлардан кейин «(даромад)», «(даромаддир)», «(даромадни)» деган сўзлар билан тўлдирилсин;

2-бандининг:

биринчи қисмидаги биринчи жумла «ўтади» деган сўздан кейин «ва қонунларда назарда тутилганидан бўлак ҳолларда тортиб олинмайди» деган сўзлар билан тўлдирилсин;

иккинчи қисми чиқариб ташлансин.

19. 19-модданинг 2-бандидаги «ҳужжатлари», **21-модда** 4-бандининг биринчи қисмидаги ва **26-модда** 2-бандининг иккинчи қисмидаги «қонун ҳужжатлари» деган сўзлар «қонунлар» деган сўзлар билан алмаштирилсин.

20. 21-модда:

номи қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«Корхонанинг бошқа корхоналар, ташкилотлар, юридик ва жисмоний шахслар билан хўжалик муносабатлари»;

1-бандидаги «ва фуқаролар» деган сўзлар «юридик ва жисмоний шахслар» деган сўзлар билан алмаштирилсин.

21. 24-модда:

1-банди «Фойда» деган сўздан кейин «(даромад)» деган сўз билан тўлдирилсин;

4-банди қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«4. Иш ҳақи тўлаш, бюджетга тўловлар, шунингдек давлат мажбурий суғурта турлари юзасидан суғурта тўловлари ва нафақа фондига тўловлар барча корхоналар, шу жумладан қишлоқ хўжалиги корхоналари учун ҳам биринчи галдаги тўловдир. Ҳисоб-китобларнинг бошқа турларини корхоналар тақвим тартибига мувофиқ амалга оширадилар»;

5-банди «бошқа корхоналарга» деган сўзлардан кейин «ёки банкларга» деган сўзлар билан тўлдирилсин.

22. 26-модда:

2-бандининг иккинчи қисмидаги иккинчи жумла «валюта маблағини» деган сўзлардан кейин «қонунларда назарда тутилганидан бўлак ҳолларда» деган сўзлар билан тўлдирилсин.

23. 27-модда:

1-бандининг иккинчи қисми қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«Корхона амалдаги қонунларда белгилаб қўйилган тартибда ва миқдорда давлат ижтимоий суғурта фондига ҳамда аҳолини иш билан таъминлашга кўмаклашиш фондига пул ўтказиши шарт».

24. 28-модда:

2-банди қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«2. Меҳнат жамоасининг ваколатлари Ўзбекистон Республикаси қонунлари, корхонани барпо этиш тўғрисидаги таъсис ҳужжатлари, корхона устави, корхона маъмурияти (мол-мулки эгаси) билан меҳнат жамоаси ўртасида тузилган шартномалар билан белгилаб берилади.

Корхона меҳнат жамоаси ваколатларини амалга оширишнинг асосий шакли умумий йиғилиш (конференция)дир».

25. 29-модда:

тўртинчи хатбошиси «кенгашига» деган сўздан кейин «(бошқарувига)» деган сўз билан тўлдирилсин;

бешинчи хатбошисидаги «отпускалар» деган сўз «таътиллар» деган сўз билан алмаштирилсин.

26. 31-модда:

2-бандининг:

биринчи қисми қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«2. Республика ва маҳаллий давлат, жамоат ҳамда кооператив идоралари ва уларнинг мансабдор шахслари корхонага дахлдор қарорлар қабул қилиш чоғида ва ўзларининг шу корхона билан муносабатларида ушбу Қонуннинг қоидаларига риоя этилиши учун жавобгардирлар»;

иккинчи қисми «Давлат идоралари» деган сўзлардан кейин «ва ўзга идоралар» деган сўзлар билан тўлдирилсин; «давлат ҳакамлигига» деган атама «хўжалик судига» деган атама билан алмаштирилсин;

учинчи қисмидаги охирги жумла қуйидаги таҳрирда баён этилсин: «Зарарнинг ўрнини қоплаш тўғрисидаги низоларни хўжалик суди ўз ваколатларига мувофиқ ҳолда ҳал қилади».

27. 33-модда:

1-бандининг иккинчи қисми қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«Давлат статистика ҳисоботининг шаклларини давлат статистика идоралари, бундай ҳисоботларни тақдим этиш тартибини эса Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси белгилайди»;

2-банди «интизомий» деган сўздан кейин «маъмурий» деган сўз билан тўлдирилсин.

28. 36-модда:

1-банди қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«1. Корхона молия-хўжалик фаолияти корхона мол-мулки эгасининг ташаббусига биноан тафтиш қилиниши мумкин»;

2-бандига «юкланган солиқ» деган сўзлардан кейин «молия» деган сўз, «давлат идоралари» деган сўзлардан кейин «аудиторлик хизматлари» деган сўзлар киритилсин.

29. 37-модда:

номи қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«Корхонанинг давлат ҳокимияти маҳаллий идоралари билан муносабатлари»;

2-бандининг:

биринчи қисмидаги «халқ депутатлари маҳаллий Советлари» деган атама «давлат ҳокимиятининг маҳаллий идораси» деган атама билан алмаштирилсин;

иккинчи қисмидаги «халқ депутатлари маҳаллий Советининг» деган атама «давлат ҳокимияти маҳаллий идорасининг» деган атама билан алмаштирилсин;

3-бандидаги «халқ депутатлари маҳаллий Советлари» деган атама «давлат ҳокимиятининг маҳаллий идоралари» деган атама билан алмаштирилсин.

30. 38-модда:

1-бандининг:

биринчи жумласида «ҳакамликнинг» деган сўзлар «хўжалик судининг» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

иккинчи жумласи қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«Синган корхоналарни тугатиш тартиби Ўзбекистон Республикаси қонунлари билан тартибга солиб борилади».

31. 39-модда:

1-бандининг:

биринчи қисми қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«1. Корхона мол-мулк эгаси ёки у ваколат берган идора тузган, корхона синган тақдирда эса хўжалик суди тузган тугатиш комиссияси томонидан тугатилади. Мол-мулк эгасининг қарорига биноан корхонани унинг бошқарув идораси тугатиши мумкин»:

иккинчи қисмида «(ҳакамлик)» деган сўз «(хўжалик суди)» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

2-бандининг иккинчи қисмида «давлат ҳакамлиги ёки суд» деган сўзлар «хўжалик суди» деган сўзлар билан алмаштирилсин.

32. 40-модда:

1-банди қуйидаги мазмундаги қисм билан тўлдирилсин:

«Юридик шахс — гаровга қўювчи қайта ташкил этилган ёки тугатилган тақдирда гаровга олувчи гаров билан таъминланган мажбуриятнинг ижро муддатидан қатъи назар ундиришни гаровга қўйилган мол-мулкка қаратиш ҳуқуқини қўлга киритади»;

3-бандида «суд ёки давлат ҳакамлигига» деган сўзлар «хўжалик судига» деган сўзлар билан алмаштирилсин.

33. 1, 13, 14, 16, 21, 35-моддалардан «ССР Иттифоқи», «ССР Иттифоқи ва», «СССР ва» деган сўзлар чиқариб ташлансин.

34. **2-модданинг** 2-бандидан, 34-модданинг 2-бандидаги иккинчи қисмидан «СССР Ҳукумати» деган сўзлар чиқариб ташлансин.

35. **2-модданинг** 2-бандидаги биринчи қисмида, **4 ва 8-модданинг** 2-бандларида, **34-модданинг** 2-бандидаги иккинчи қисмида «Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Вазирлар Кабинети» деган атама «Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси» деган атама билан алмаштирилсин.

36. **26-модданинг** 2-бандидан «Иттифоқ» деган сўз чиқариб ташлансин.

Ўзбекистон Республикасининг Президенти
И. КАРИМОВ.
Тошкент шаҳри,
1993 йил 7 май.

Ўзбекистон Республикасининг

ҚОНУНИ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ БИЛАН ХАЛҚАРО МОЛИЯ ИНСТИТУТЛАРИ ЎРТАСИДАГИ ХАЛҚАРО ЗАЁМ ВА КАФОЛАТЛИ ШАРТНОМАЛАР ҲАМДА БИТИМЛАРНИ ТУЗИШ ВА ДЕНОНСАЦИЯ ҚИЛИШ ТАРТИБИ ТЎҒРИСИДА

Ушбу қонун чет эл сармояларини жалб этиш жараёнини тезлаштиришни таъминловчи зарур ҳуқуқий шароитларни яратади.

1-модда

Ўзбекистон Республикаси тўла ҳуқуқли аъзо бўлган халқаро молия институтлари билан заём ва кафолатли шартномалар ҳамда битимларни имзолаш ва денонсация қилиш ҳуқуқи Ўзбекистон Республикаси Вазирлар маҳкамасининг раисига ва у ваколат берган идораларга тегишлидир.

2-модда

Халқаро молия институтлари билан Ўзбекистон Республикаси ўртасидаги заём ва кафолатли шартномалар ҳамда битимлар Ўзбекистон Республикаси Вазирлар маҳкамаси ҳамда у ваколат берган органлар томонидан тузилгач, ратификация қилинмайди ва Ўзбекистон Республикаси учун имзоланган пайтдан бошлаб кучга киради.

Ўзбекистон Республикасининг Президенти
И. КАРИМОВ.
Тошкент шаҳри,
1993 йил 7 май.

МИЛЛИЙ СЕМИНАР ИШ БОШЛАДИ

7 июнь куни Тошкентда «Меҳнат бозори ва Ўзбекистон аҳолисини ижтимоий ҳимоялаш» мавзуидаги миллий семинар иш бошлади. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ташаббуси билан ўтказилаётган ушбу анжуманда республика ижтимоий таъминот, Меҳнат, Молия ва Соғлиқни сақлаш вазирликлари, Умумжаҳон банки, Германия техник ҳамкорлиги жамияти вакиллари, Марказий Осиё давлатларидан келган ижтимоий ҳимоя масалалари бўйича малакали мутахассислар ва 20 нафардан зиёд халқаро экспертлар иштирок этмоқда.

Ўзбекистон Республикаси Бош вазири ўринбосари, ташкилий қўмита раиси М. Қорабоев анжуманни очар экан Умумжаҳон банки доимий ваколатхонаси раҳбари ва Германия техник ҳамкорлиги жамиятининг вакили Парвез Ҳасан жанобларига, жаноб Карлфрид Мецлерга анжуманни ташкил этишда фаоллик кўрсатганлари учун миннатдорлик билдирди.

Шундан сўнг Республика Бош Вазири А. Муталов Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг семинар қатнашчиларига йўллаган табрик хатини ўқиб берди.

Дунё миқёсидаги йирик мутахассис ва иқтисодчи олимлар тўрт кунлик анжуман давомида аҳолини ижтимоий ҳимоялаш муаммоларини муҳокама қиладилар. Анжуманда, шунингдек, аҳолининг эҳтиёжманд қатламларини ижтимоий ҳимоялаш соҳасида амалга оширилаётган ибратли ишлар, бу борада Ўзбекистонда ишлаб чиқилган дастурлар, ижтимоий ислоҳот бўйича бошқа ҳужжатлар, концепциялар дунё андозаси даражасида ўрганилиши кўзда тутилган.

(ЎзА).

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ СУДИДА

Ўзбекистон Республикаси Олий судининг жиноий ишлар бўйича судлов ҳайъати 7 июнь куни Олий суд аъзоси Р. Алимқулов раислигида, давлат айбловчиси О. Юнусов ва адвокат В. Сподик иштирокида республиканинг собиқ вице-президенти Ш. Мирсаидовга нисбатан қўзғатилган жиноий ишни кўриб чиқа бошлади. Тергов идоралари Ш. Мирсаидовни хизмат мавқеини суиистеъмол қилишда айблаганлар. Яъни у пахта етказиб бериш хусусида битим тузиш ва уни амалга ошириш чоғида хорижий фирма раҳбари Ш. Шоҳнавозга ҳомийлик қилган ва бу билан Ўзбекистон иқтисодиётига жуда катта — 5 миллион 508 минг АҚШ доллари миқдорида зарар етказган.

Бундан ташқари Ш. Мирсаидов ўзининг бир қанча қариндошларига Тошкент шаҳрида ғайриқонуний йўл билан ер участкалари ажратиб беришда айбланган.

Қонунда кўзда тутилганидек, судланувчининг айбдор ёки айбдор эмаслиги масаласини Олий суд ҳал қилади.

(ЎзА).

ПЕШҚАДАМЛАР

1981 йил Қорақалпоғистон Республикасида унутилаёзган сополчилик яна тикланди. Зеро ўшанда сополчилик цехи очилганди. Эндиликда чимбойликлар тайёрлаган маҳсулотлар элимизга манзур бўлмоқда. Айни пайтда бу ерда 18 турдаги сопол буюмлар, тайёрланмоқда. Айниқса лаган, коса, ликопчалар харидоргирлиги билан ажралиб туради.

СУРАТДА: (чапда) корхонанинг безатувчи рассоми Роза Болтабоева.

Яқинда Сурхондарё вилоятининг Қизириқ районида шахсий ёрдамчи хўжалик эгалари республика ассоциацияси аъзолари бўлган фермерлар учун ихтисослаштирилган дўкон очилди. Шуниси қувончлики, бу маҳсулотлар бошқа дўконлардагига нисбатан анча арзон. Бу ерда фермерлар қишлоқ хўжалик машиналари учун эҳтиёт қисмлар ва томорқа учун зарур бўлган буюмларни сотиб олишлари мумкин.

«Узагроснабремонт» корхонаси ҳудудида жойлашган дурадгорлик цехида тайёрланаётган маҳсулотлар тури хилма-хил. Турли дераза ромлари, эшиклар, сандиқлар ва бошқа муҳим буюмлар шу ерда сотилади. Дўконда бор-йўғи икки киши ишлайди. Дурадгорлик цехи маҳсулотлари меҳнаткашларга 30 фоиз арзонлаштирилган ҳолда сотилаётир. Ўнгдаги суратда дурадгор Салом Остонов эшик ва ром тайёрламоқда.

К. ЎРОЗОВ ва И. ХЎЖАЕВ

(ЎзА) олган суратлар.

• Мутахассис таклифи

САМАРАДОРЛИК — ИҚТИСОДИЙ ЎНГЛАНИШ КАФОЛАТИ

ШУ ТАЛАБГА ҚАТЪИЙ АМАЛ ҚИЛИНСАГИНА ШАРТНОМА ШАРТЛАРИ БАЖАРИЛАДИ

Бозор иқтисодиётига ўтиш жараёнлари оғир кечаётгани ҳеч кимга сир эмас. Буни «Ўзшартномасавдо»нинг «Ўзжиҳозбутлаш» республика фирмаси фаолияти мисолида ҳам кўриш мумкин. Бизнинг ташкилот асосан республикамизда қурилаётган иншоотларни жиҳозлар билан бутлайдиган ягона фирмадир. Фирма 2 минг турга яқин жиҳозларни завод, фабрика ҳамда янги қурилаётган корхоналарга шартнома асосида етказиб беради.

Булар — турли дастгоҳлар, насослар, вентилятор ва совутгичлар, электр двигателлари, турли ўлчамдаги кранлар, лифт ва автоматлар, компрессор, пресс ҳамда элеваторлар, кабель маҳсулотлари-ю ёритиш жиҳозларидир.

Республикамиз мустақиллиги шарофати билан янги иншоотлар қурилиши ортиб бормоқда. Афсуски, бундай янги иншоотларни янги буюмлар билан жиҳозлаш долзарб муаммога айланиб қолаётир.

Бунга сабаб аввало собиқ Иттифоқнинг парчаланиб кетиши оқибатида саноат ишлаб чиқаришининг барча тармоқларидаги тарихан таркиб топган иқтисодий ришталарнинг узилганлиги бўлса, ундан кейин Ҳамдўстлик мамлакатларидаги бундай маҳсулотлар тайёрловчи саноат корхоналарининг ишлаб чиқариш ҳажми кескин пасайиб кетганидир.

Амалда ишлаб чиқарилаётган маҳсулотни четга чиқариш қисқартирилиб, ўз ички эҳтиёжлари учун ишлатмоқдалар. Аммо бу йўл билан бирорта мамлакат ўз ички ишлаб чиқариш ҳисобидан ўзини-ўзи таъминлай олмайди. Мисол учун саноати ривожланган Россиядек мамлакатни олайлик. Бу ерда қора ва рангли металлургия, станоксозлик, нефть-газ саноати, кимё, резина-техника, қоғоз ишлаб чиқариш ривожланган. Аммо, бу ерда ҳам юқорида санаб ўтилган маҳсулотга бўлган эҳтиёжларнинг фақат 75—90 фоизи қондирилмоқда, холос.

Сир эмас, биз кўплаб маҳсулотларни асосан Россия, Украина, Болтиқбўйи давлатлари, Арманистон, Гуржистон ҳамда Қозоғистондан оламиз. Бў давлатлардан келтириладиган моллардан фақат вентилятор ҳамда совутгични олайлик. Биз яшаб турган минтақанинг иқлим шароитини ҳисобга олсак, бу молларга талаб катта.

Шартномада кўрсатилган маҳсулотларни ололмаётганимизнинг яна бир сабаби, биз билан шартлашган шерикларнинг «Пул бўлса, чангалда шўрва» қабилида иш тутаётганлигидир.

Тўғри, баъзан бизга мол етказиб берувчи корхоналар қийин аҳволга тушиб қолмоқда. Шундай пайтларда улар бизга телеграмма йўллаб, нарх-наво тез ўзгариб бораётганлигини ҳисобга олиб, ускуналарни жўнатганликлари ҳақида хабар бера бошладилар. Куни кеча Украинанинг Дубна шаҳридан 64 та ҳаво совутгичлари, Душанбедан 2 вагон (50 дона) чангсўргич ускуналар олдик. Тезда пулини ўтказиб юбордик.

Лекин бошқача ҳолатлар ҳам учраб турибди. Ереવандан олинган телеграммада таъкидланишича, йўллар берклиги сабабли Ўзбекистонга металл кесадиган станоклар жўнатилмас эмиш. Шунингдек, фирмамиз Болтиқбўйи давлатлари, Украина ҳамда Россиядан ҳам қурилиш учун зарур бўлган дастгоҳлар, кран-балкалар, бетон қориш ускуналари, газ плиталари фақат пул ўтказилгандан кейин юборилиши ҳақида маълумот олди.

Қисқаси, четдан келтирилаётган турли хилдаги маҳсулотлар билан таъминлаш қониқарсиз аҳволда. Бу халқ хўжалиги иқтисодиётига салбий таъсир кўрсатмоқда.

Бугунги кунда барчамиз эртанги кун умиди билан яшаяпмиз. Зеро, иқтисодиётни ўнглаб олиш ишлаб чиқариш самарадорлигига боғлиқ. Бунинг учун, менинг назаримда, саноат корхоналари учун дам олиш кунларини эмас, иш кунларини кўпайтириш керак. Иш кунлари кўпайса, маҳсулот ҳам кўпаяди. Таъминотдаги узилишларга барҳам берилиб, шартнома шартлари бажарилишига эришилади.

Эркин ИБРОҲИМОВ,
«Ўзжиҳозбутлаш» фирмаси ходими.

• Миллий истиқлол мафкураси ҳақида мулоҳазалар

МАЪНАВИЙ КАМОЛОТ АСОСИ

Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов Республика Олий Кенгаши XII сессиясида сўзлаган нутқида жамият маънавий камолотига, мустақил истиқлол мафкурасини яратишга жиддий эътибор бериш ҳозирги куннинг энг долзарб масалаларидан бири эканини кўрсатиб ўтди.

Дарҳақиқат, жамият тараққиётини, улкан масъулиятли вазифаларни бажаришга оммани сафарбар этишни юксак маънавият ва мафкурасиз тасаввур этиш мумкин эмас. Инсоннинг фаоллиги, ўз меҳнати, умид ва орзуларини муайян мақсадлар билан боғлай олиши юксак маънавий камолотга эришгани, илғор мафкурага эътиқод қилаётгани билан ҳам боғлиқдир.

Сўнгги йилларда мафкурага бўлган ишонч ва эътиқод анча сўниб кетди. Марксизм-ленинизм таълимотини ягона илмий мафкура деб изоҳлаш, унга эътиқод қилишни одамлардан талаб этиш ҳеч қандай самара бермади.

Ўзбекистон мустақил тараққиёт йўлига қадам қўйган дастлабки даврларда миллий истиқлол мафкураси тўла асосланмаганлиги, маънавият борасида ҳам совет тузуми даврида, қайта қуриш деб аталган йилларда авж олган парокандалик, инқироз таъсири кучли бўлганлиги сабабли маънавий муҳитда маълум қийинчиликларга дуч келди.

Мустақилликнинг шартларидан бири — фақат шу кунни ўйлаб, эртанги кунга кўзни юмиб боришликдир. Бундай йўлдан борган миллат биринчи тўсиққа учрабоқ қоқилиб йиқилади. Маънавият ҳам илмий мафкура билан боғланганда катта ижтимоий кучга айланади.

Етук, давр талабларига, истиқлол эҳтиёжларига мос келувчи мафкурани яратиш, уни тўла эгаллаш ва амалга оширишга киришиш миллат маънавий камолоти даражасининг кўрсаткичидир.

Етук маънавиятнинг соҳиби бўлган миллатгина истиқлол мафкурасини эгаллаб, қўлни-қўлга бериб келажак сари бирлик, аҳиллик, ҳамжиҳатлик билан бора олади.

Ҳозирги кунда маънавият ва мафкура масаласи мустақилликни мустаҳкамлаш, истиқлол сари ишонч билан боришнинг оқилона йўлларини ёритиш билан боғлиқдир. Бу муаммоларни ҳал қилишда республикамиздаги асосий сиёсий куч бўлган Ўзбекистон Халқ демократик партияси ҳам катта роль ўйнашига ишонамиз.

Миллий истиқлол мафкурасининг муҳим жиҳатларига ҳозирданоқ катта эътибор бериш керак.

Мустақиллик ортга қайтиш асло мумкин бўлмаган тарихий заруриятдир. Мустақиллик ниҳоятда оғир, давомли курашлар натижасида қўлга киритилган улкан тарихий ғалаба экан, уни сақлаб қолиш, мустаҳкамлаш биз учун виждон амригина эмас, балки келажак авлодлар олдидаги масъулиятимиз ҳамдир. Улар ўз мустақиллиги учун мустамлакачилик тузумига қарши кураш олиб борди.

1898, 1916-йилги халқ қўзғолонлари, тарихда «босмачилик» деб аталган ҳаракатнинг соғлом кучлари, жадидлар, ёш бухороликлар ва ёш хиваликлар, турли миллий касаба уюшмалари, Қўқон мухторияти ташкилотчилари олиб борган ҳаракатлар ҳам мустақиллик учун олиб борилган кураш эди. Социалистик жамият даврида «миллатчи», «аксилинқилобчи», деб аталган зиёлилар олиб борган ҳаракатлар ҳам миллий масалада адолат ва ҳақиқат тантана қилишини таъминлашга қаратилганди. Бу йўлда кўп жафо чекдик, минглаб қурбонлар ҳам бердик.

1989 — 1991 йилларда Ислом Каримов бошчилигида ўзбек халқининг ор-номуси, қадр-қимматини ҳимоя қилиш, ўлкамизнинг бойликлари талон-торож қилинишига йўл қўймаслик учун қилинган ҳаракатлар ҳам мустақиллик йўлидаги курашнинг саҳифаларидир.

Мустақиллик мафкураси етук миллий онг, миллий бирдамлик туйғуси заминида шаклланган ватанпарварликни ҳам ўз ичига олади. Ватанпарварлик — миллий манфаатларни, миллат тақдири ва истиқлолини чуқур ўйлаш ва англаш билан боғлиқ бўлган маънавиятдир. Кишиларда ватанпарварлик туйғуси қанчалик кучли бўлса, мустақиллик ҳам шунчалик барқарор бўлади. Тушкунлик кайфиятларининг ватанпарварликдан устун ке-

Миллий маънавият ва қадриятлардан тўла баҳраманд бўлмаган, она тилини ҳам ҳурмат қилмайдиган кимсалар сохта демократиянинг ғаразли мақсадлари йўлида фойдаланишга интилмоқдалар. Бу демократия эмас, балки, ўтакетган бебошликдир. Демократия худбинликдан иборат бўлган шахсий манфаатларга эмас, балки ватан, миллат тараққиётига хизмат қилмоғи керак. Демократия деган шиорни шахсий, гуруҳий манфаатлар йўлида қўллаш қандай аянчли оқибатларга олиб келиши мумкинлигини қўшни Тожикистон мисолида яққол кўрдик. Биз демократик давлат сари бораётган бўлсак ҳам демократияни бундай талқин этишни асло қўллай олмаймиз.

Янги мафкурада дин, кишиларнинг диний эътиқодига муносабат масаласи ҳам катта ўрин тутади.

Биз собиқ тоталитар тузум олиб борган атеистик сиёсатни асло маъқулламаймиз. Виждон эркинлиги, кўпфикрлилик жамият маънавий камолотининг муҳим омилларидан биридир. Диний ғояларга қарши «аёвсиз» кураш олиб бориб кишиларни кўп маънавий қадриятлардан маҳрум этдик.

Ҳозир дин, диний ташкилотлар, эътиқодлар йўлидаги барча ғовлар олиб ташланди. Сўнгги бир асрдан кўпроқ бўлган вақт давомида кишиларнинг диний эътиқодлари ривожланишига бугунгидек катта имкониятлар очиб берилмаган. Бунинг учун худога минг марта шукр қилмоқ керак. Лекин дин сиёсат эмас, балки маънавият, иймон ва эътиқоддир. Мустақиллигимизнинг маънавий заминини қарор топтиришда диний эътиқодлар ҳам маълум аҳамиятга эга эканини асло унутмаслик лозим. Бироқ динни ҳокимият учун кураш қуролига айлантириб бўлмайди. Бу жамият, миллат ва дин олдидаги катта гуноҳи-азимдир. Бизнинг асосий мақсадимиз диний қадриятларни ҳурмат қилган ҳолда, лекин туб моҳияти жиҳатидан дунёвий бўлган мафкурани яратишдир.

Янги мафкура ҳозир ҳам, келажакда ҳам ҳамдардлик, ҳамфикрлилик, ҳамжиҳатликка чорловчи ғоя бўлмоғи зарур. Мустақиллик масъулияти, тақдири масаласида бир фикрлилик бўлиши керак. Мансабпарастлик, маҳаллийчилик, тарафкашлик, турли иғво ва фисқу-фасодларга берилиш истиқболимиз учун ниҳоятда хатарлидир. Бу етук миллий онг шаклланиши йўлидаги асосий ғов ҳамдир. Ҳозирги кун масъулияти барча миллатпарвар кучлар Президентимиз атрофига жипслашиб, бир ёқадан бош чиқариб иш тутишларини тақозо қилмоқда.

Миллий истиқлол мафкураси бир миллатнинг манфаати билан боғлангангина эмас. Ўзбекистон замини ҳар доим кўпмиллатли бўлиб келган, бундан кейин ҳам шундай бўлиб қолади. Байналмилалчилик, барча миллатларнинг тенг ҳуқуқлилигини, қадр-қимматини, манфаатларини ҳимоя қилиш янги мафкуранинг моҳиятида катта ўрин олмоғи керак.

Бу мақолада ўзимнинг мафкура ҳақидаги шахсий мулоҳазаларимни айта олдим, холос.

Асосий вазифа миллий истиқлол мафкурасини яратиш, уни халқ орасида тез ва кенг ёйишдадир. Ҳар қандай янги ғоя омманинг онгига сингандагина катта ижтимоий кучга айланади. Бу ўринда омманинг миллий онги, умумий маданий савиясини кўтаришга ҳам катта эътибор бермоқ керак.

Ўзбекистон зиёлилари Илм-маърифат уюшмаси ғоявий жабҳа жангчилари қаторида янги мафкурани яратиш ва тарғиб этишга катта ҳисса қўшишга интилмоқдалар.

Кўпчилик зиёлилар мафкура соҳаси мустақиллик, миллий истиқлол учун курашнинг асосий майдони эканини яхши англаб етмадилар. СССР барбод бўлганидан кейин иқтисодий қийинчиликлар тобора чуқурлашиб бориши, ҳамдўстликка кирувчи мамлакатлар ўртасидаги барча алоқалар аста-секин издан чиқиши натижасида мафкура билан шуғулланувчи ташкилотлар, оммавий уюшмаларнинг фаолияти ҳам эътибордан четда қолиб кетди.

Жонкуяр Президентимиз шу сабабли ҳам ҳаммамизни мафкура ва маънавият масалаларига жиддий эътибор беришга чақирмоқда.

Ҳар бир миллатнинг маънавий бойлиги миллий ва умуминсоний қадриятларнинг бирлигидан ташкил топади. Маънавий мерос — ўтмишнинг ютуғи. Уни тўла, одилона эгаллаш ва ривожлантириш эса ҳозирги авлодларнинг вазифасидир. Гап бой маданий меросга эга бўлишдагина эмас, балки уни чуқур эгаллаб янги, юксак босқичга кўтара билишдадир.

Ўз маданий меросини билмаслик ёки менсимаслик — манқуртликдир. Ўз маданиятини бойитиб, юксак даражага кўтаришга интилмаслик эса миллат ва унинг истиқлоли учун катта фожиадир. Маънавияти юксак даражада ривожланган миллатгина порлоқ истиқлол, чин мустақиллик учун курашга ўзида куч ва қудрат топа олади.

Мафкура — маънавий ҳаётнинг таркибий қисмидир. Бошқача қилиб айтганда мафкура миллатнинг тарихий тараққиётини, амалий тажрибани, хорижий мамлакатларда тўпланган ижобий сабоқларни ўрганиш ва умумлаштириш натижасида шаклланган, миллат ва мамлакат истиқлоли муаммоларини биринчи ўринга қўйган режалар, мақсад ва умидлар, уларни амалга ошириш йўллари ва усуллари ҳақидаги илмий хулосаларнинг муайян тизимидир. Мафкура жамиятнинг иқтисодий, сиёсий, маънавий тараққиётига мақсад ва йўналиш беради. Мустақил тараққиётимизнинг асосий йўналишлари Президентимизнинг «Ўзбекистоннинг ўз истиқлол ва тараққиёт йўли» номли рисоласида чуқур ёритиб берилган. Бемақсад меҳнат бўлмаганидек, мафкурасиз тараққиёт ҳам бўлмайди. Мафкураят ҳамдир. Биз мустақилликни қўлга киритганларгина эмас, балки оғир шароитларда уни мустаҳкамлаш, ҳимоя қилиш ва сақлаб қолиш учун ўзида куч, ирода топган авлод сифатида тарих саҳифасида қолмоғимиз керак.

Янги мафкуранинг асосий мақсадларидан бири Ўзбекистонда яшовчи ҳар бир фуқарони, миллати ва эътиқодидан қатъи назар, мустақилликнинг онгли фидойисига айлантиришдир.

Ўзбекистоннинг истиқлолини, сиёсий тузумининг муайян чегарасини қандайдир «изм»лар ила чеклаб қўювчи ғоялар билан ҳам боғлаб бўлмайди. Ўзбекистоннинг келажаги, менинг фикримча, том маънодаги капитализм ҳам, социализм ҳам эмас. Келажакда Ўзбекистон инсонпарварлик, ижтимоий адолат, демократиянинг шароитимиз ва маънавиятимизга мос келувчи талабларига асосланувчи, халқни ижтимоий ҳимоялашни бош вазифа сифатида белгилаган ҳуқуқий давлат бўлади. Ишлаб чиқаришни ташкил этишнинг қандай усуллари, мулкчиликнинг қандай шакллари ҳукмрон бўлиб қолишини белгиловчи асосий мезон жамият манфаатлари, амалий тажрибадир. Бизнинг сиёсий тузумимиз ҳам Ғарбдаги демократик давлатлардаги тузумларнинг айнан ўзи бўлиб қолиши мумкин эмас. Қатор Шарқ мамлакатларида ўрнатилган сиёсий тузумлар тажрибасини ҳам кўзни юмиб кўчириб олмаймиз. Миллий истиқлол мафкурасининг қатор иқтисодий, ижтимоий, сиёсий муаммоларини муайян амалий тажриба тўлдириб, ойдинлаштириб, ривожлантириб боради.

Биз ҳамма замонлар ва даврларда ҳам ўзгармай қоладиган абадий мафкурани яратишга интилиш йўлидан бормаслигимиз керак.

Янги мафкурада мустақиллик учун бўлган курашлар тарихи, тажрибасини ёритиш ҳам ўрин олмоғи зарур.

Мустақилликни бизга ҳеч ким ҳадя этган эмас.

Қарам ўлкаларнинг бойликларини талаш, миллий қадриятларини камситишга ўрганиб қолган чор мустамлакачилари ҳеч вақт ўзларига қарам бўлган халқлар тўла мустақил бўлиб кетишига ихтиёрий йўл бермаганлар. Улар мустақиллик эълон қилингандан кейин ҳам мустамлакачиликнинг янги ва янги йўлларини излайдилар.

Ўзбек халқи XIX асрнинг иккинчи ярмидан бошлабоқ либ қолиши хатарли бир ҳолдир.

Ватанпарвар киши ҳозирги мураккаб даврларда ҳам бугунги кундан кўра эртанги кунни кўпроқ ўйлайди. Ўзбекистоннинг имкониятларини яхши тушуниб келажакка комил ишонч билан боради.

Ҳозирги қийинчиликлар мустақиллик йўлини танлаганимиз сабабли эмас, балки мустамлакачи кучлар узоқ даврлар давомида олиб борган иқтисодий ва ғоявий сиёсатнинг оқибати сифатида юзага келди.

Аҳиллик, ҳамжиҳатлик, осойишталик барқарор бўлса, бу қийинчиликларни албатта енгиб ўтамиз. Улкан бойликларимиз, катта имкониятларимиз Ўзбекистон келажакда дунёдаги энг бой давлатлардан бирига айланиши муқаррар эканини кўрсатяпти.

Ҳозир яна бир нохуш ҳодиса юз бермоқда. Айрим истеъдодли ёшлар илмий тадқиқот институтларини ва олий ўқув юртларини ташлаб, тижорат йўлига ўтиб кетмоқдалар. Албатта, тижорат иқтисодий тараққиётимизнинг муҳим йўлларидан биридир. Лекин мустақил Ўзбекистоннинг иқтисодий тараққиёт йўллари ва имкониятларига кенгроқ қарамоқ керак. Бошқа давлатлардан маҳсулот олиб келиб ўлкамизда сотиш билан истиқболимизни порлоқ қила олмаймиз. Бу йўл билан борсак кимлардир бой бўлар, лекин Ўзбекистон қолоқ хом ашё ўлкаси бўлиб қолаверади. Хом ашё сотиб, четдан тайёр маҳсулот олишга ўрганган давлатнинг истиқболи порлоқ бўлмайди. Агар истеъдодли ёшлар тижорат, осон пул топиш йўлига ўтиб кетаверсалар эртанги маънавиятимиз қандай бўлади?

Ҳақиқий ватанпарварлар бу масалани асло эътибордан четда қолдирмайдилар. Ватан, миллат тақдири, манфаати масалаларини шахсий манфаатлар соясида қолдириб кетмаслик ҳозирги мураккаб даврнинг талабидир. Ҳозир фақат қорнингина эмас, балки, миллат қадр-қиммати, ор-номуси, тақдири масаласини кўпроқ ўйламоғимиз зарур.

Ватан ҳар бир фуқаро учун муқаддас ва бетакрордир. Ўзбекистон ўзбек халқи учун она-юрт бўлган, унинг манфаатини ҳимоя қила оладиган жаҳондаги ягона давлатдир. Миллатнинг етуклиги, шахснинг маънавий камолоти ҳам ўз ватанига бўлган муҳаббати, ҳурмати, садоқати билан белгиланади.

Э. ЮСУПОВ,
Ўзбекистон Республикаси Илм-маърифат уюшмаси президенти, академик.

• ШУ КУННИНГ ҚАҲРАМОНЛАРИ

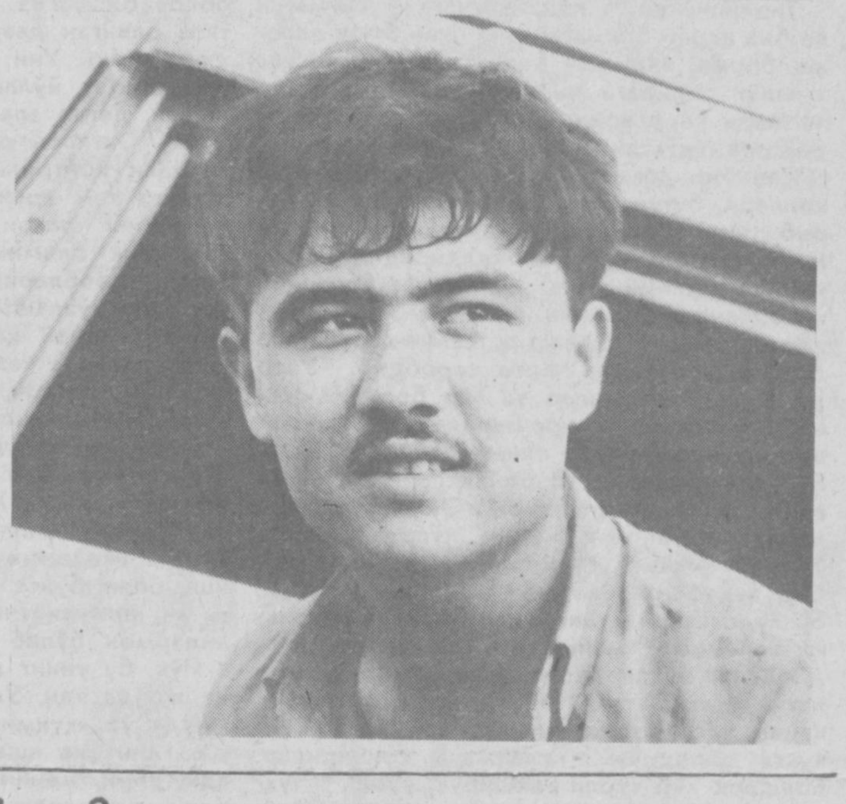

Айни кунларда республикамиз корхоналарида, далаларда бўлсангиз қизғин меҳнат жараёнини кузатасиз. Ҳамма ўз жойида астойдил ҳаракат қилиб, турмушини фаровон қилиш, жонажон юртимизни тобора ривожлантириш учун ҳаракат қилишаётир. Жумладан, Тошкентдаги «Чевар» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси ишчилари ана шундай мардоналик билан ишлашаётир. Фотима Шоикромова эса чеварлар ўртасида пешқадам. У ҳамиша йиллик, ойлик топшириқларини ортиғи билан бажаради.

Юқоридаги суратда; Фотима Шоикромова.

* * *

Бугунги кунда қишлоқларимизни фермерларсиз тасаввур этиб бўлмайди. Зеро фермерлар халқимизга кўплаб гўшт, сут маҳсулотлари етказиб беришмоқда. Фақат уларга хўжалик томонидан ёрдам бўлса бас. Арнасой районидаги Бобо Файзиев номли давлат хўжалиги фермери Амир Бурхонов ўтган йили хўжаликдан бир қанча қорамол сотиб олиб, уларни меҳр билан парваришлай бошлади. Ҳозир унинг ихтиёрида 27 бош қорамол, 4 та от ва 50 дан зиёд ўрдак бор. Хўжалик унга озуқа етиштириш учун каттагина ер ажратган. Фермернинг нияти — эл дастурхонига кўплаб маҳсулот етказиб бериш. Ўртадаги суратда Амир Бурхонов.

Пастдаги суратда: ёш иқтидорли механик-ҳайдовчи Эрали Абдураҳмоновни кўриб турибсиз. У Оқолтин районидаги «Андижон» давлат хўжалиги 8-ширкатида меҳнат қилади. Бугунги кунда табиий офатлардан зарар кўрган ғўзаларга ишлов бермоқда. Яқинда у ўзига бириктирилган 7 гектар пахта майдонига иккинчи марта ишлов берди. У ишлаётган бригада аъзолари 4 гектар майдонда озуқа лавлагиси ҳам етиштиришмоқда.

Чапдаги суратда: шу хўжаликнинг 2-ширкати пиллакори Зуҳра Зокирова. У ҳар йили зиммасидаги вазифаларни ортиғи билан бажаради. У бу йил 1 қути ипак қуртини меҳр билан парваришлади. Ҳозир эса ҳосилни йиғиштириш арафасида. Унинг нияти — хирмонга 50 килограмм сифатли хом ашё топшириш.

В. МОЛГАЧЕВ ва Н. АЛМУРОДОВ олган суратлар.

• ХДП ҳаётидан •

ҲУДУДИЙ ТАШКИЛОТЛАРГА ЭЪТИБОР

ХДП Китоб район кенгаши ҳудудий партия ташкилотлари фаолиятини такомиллаштириш юзасидан муайян ишларни амалга оширмоқда. Кейинги пайтда қўшимча учта ҳудудий партия ташкилоти тузилиб, улар жами 12 тага етказилди. Бу барча бошланғич ташкилотларнинг 16,7 фоизини ташкил этади.

Бошланғич партия ташкилотлари партия дастури, Ўзбекистон Республикаси Президенти И. А. Каримовнинг аҳолини ижтимоий ҳимоя қилиш, миллий маданий ва маънавий анъаналар, расм-русмларни ривожлантиришга қаратилган қатор фармонларининг ижросини таъминлашга ҳаракат қилмоқдалар.

Ўз навбатида район партия кенгаши ҳудудий партия ташкилотларининг ижтимоий адолатсизликка қарши кураш, баҳсли масалаларни ҳал этиш, уруш ва меҳнат фахрийларига, нафақахўрлар, ногиронлар, кам таъминланган фуқароларга ёрдам кўрсатиш соҳасидаги ишини қўллаб-қувватламоқда. Шунингдек, партия ташкилотлари маъмурият билан ҳамжиҳат ва ҳамкорликда иш тутиб, кадрларни танлашга эътиборни қаратмоқда, ўз сафларини ёшлар ҳисобидан тўлдириб ва мустаҳкамлаб бормоқда. Бу жиҳатдан Китоб шаҳридаги Али Қушчи номли маҳалла ҳудудий партия ташкилотининг фаолияти диққатга сазовор.

Яқинда Қашқадарё вилояти партия кенгаши ижроия бюроси «Ўзбекистон Халқ демократик партияси Китоб туман кенгашининг ҳудудий партия ташкилотлар ишини такомиллаштириш бўйича олиб бораётган фаолияти тўғрисида»ги масалани кўриб чиқди ва бу ҳақда район партия кенгашининг биринчи котиби С. Неъматовнинг ҳисоботини тинглади.

ХДП вилоят кенгаши ижроия бюро йиғилишининг бу борадаги қарорида Китоб районида амалга оширилган ибратли ишлар алоҳида қайд этилди ва орттирилган тажрибаларни вилоятдаги партия ташкилотларига кенг ёйиш тавсия этилди.

М. КАРОМОВ,
«Ўзбекистон овози» мухбири.

ЖАННАТ ОНАЛАР ОЁҒИ ОСТИДАДИР

Ҳадисдаги оналар шундай улуғланган, биз нечун уларни шарафламайлик? Жамиятнинг истиқболи болаларга, фарзандлар баркамоллиги эса оналарга боғлиқ. Бу ҳаёт занжири. Бу — тириклик қонунияти. Шу боис волидаларимизни ҳар қанча эъзозласак оз.

Ўзбекистон ХДП Фарғона вилояти кенгаши ходимлари шу ҳикматга амал қилдилар. Вилоятдаги серфарзанд оналарни йиғиб, дастурхон ёздилар. Бу маросим партия раиси, Президентимиз Ислом Каримовнинг оналик ва болаликни муҳофаза қилиш, соғлом авлодни тарбиялаш тўғрисидаги фармонларининг ҳаётга татбиқ этиш нишонасидир.

Вилоят партия кенгашининг биринчи котиби Абдурашид Мирсалимов йиғилганларга самимий тилаклар билдирди. Уларга Ўзбекистон ХДП вилоят кенгаши ва болалар жамғармаси бўлимининг пул мукофотлари ва совғалари топширилди.

Бундай самимият ва эътибордан руҳланган олтиариқлик қаҳрамон она Дилкашхон Домлаева партияга аъзо қилиб олишларини сўраб ариза ёзди.

Ўзбекистон халқ шоири Эркин Воҳидов онахонларга янги шеърларидан ўқиб берди. Вилоят фахрийлар уюшмасининг раиси У. Бегматов, ёзувчи Йўлдош Сулаймон ва бошқалар меҳмонларга энг яхши ниятларини изҳор этдилар.

Куй-қўшиқ даврага файз қўшди.

Бундай тадбирлар беиз кетмаяпти. ХДП вилоят кенгаши аъзоларининг ҳар тўртдан бири хотин-қизлар эканлиги фикримиз далилидир. Бу шунчаки кўрсаткич эмас. Бу партия аъзоларини жипслаштириб турувчи халқнинг мустаҳкам бўғинларидир.

Ш. ИСРОИЛОВ,
«Ўзбекистон овози» мухбири.

ҲАМКОРЛИКДА ИШЛАГАН ЮТАДИ

Қораўзак район партия кенгаши бозор иқтисодиёти шароитида халқ хўжалигини ривожлантириш учун Ўзбекистон ХДП аъзолари бўлган халқ депутатлари билан ҳамкорликда ишлашни кучайтирмоқда.

Яқинда район партия кенгаши ижроия бюроси мажлисида партия аъзолари бўлган халқ депутатларига ёрдам бериш мақсадида «Қораўзак» давлат хўжалиги бошланғич партия ташкилоти иши, халқ депутатлари «Қуйбоқ» овул кенгашининг раиси, ХДП аъзоси М. Қалимбетовнинг ҳисоботи тингланди. Халқ депутатлари район кенгаши сессиялари олдидан партия гуруҳларининг мажлисларини ўтказиш, унда кун тартибидаги муҳим масалалар билан бир қаторда депутатларга келиб тушаётган наказлар таҳлил қилиниб, энг муҳимларини сессиянинг кун тартибига қўйиш, ишнинг бажарилиши бўйича тегишли раҳбарларнинг жавоб беришини талаб этиш каби услублар дастурга айланган. Бу ўз самарасини бермоқда.

Район кенгашининг кейинги сессиясида бир гуруҳ халқ депутатларининг Ўзбекистон Республикаси Президенти И. Каримовнинг қишлоқ жойларда яшаётган аҳолини тоза ичимлик сув ва табиий газ билан таъминлашни яхшилаш ҳақидаги фармонининг қандай бажарилаётганлиги ҳақидаги саволга район ҳокимининг ўринбосари Ж. Дамияров жавоб берди.

Партия аъзолари бўлган халқ депутатлари аҳолини ижтимоий муҳофаза қилишда ҳам амалий ёрдам кўрсатмоқдалар. Район марказида яшаётган кўп болали оилалар, боқувчисини йўқотган ёлғиз фуқароларни аниқлаб, уларга моддий ва маънавий ёрдам кўрсатишни 17 корхона ва ташкилот ўз оталиғига олишган.

Қораўзак район партия кенгашининг ХДП аъзолари бўлган халқ депутатлари билан ҳамкорликда ишлаш бўйича олиб борилаётган сиёсий ташкилотчилик ишлари ҳақидаги масала яқинда Ўзбекистон ХДП Қорақалпоғистон Республикаси кенгаши ижроия бюросида муҳокама қилинди. Қорақалпоғистон Республикаси партия кенгаши ижроия бюросида депутатлар билан ҳамкорликда ишлашдаги ютуқ ва камчиликлар чуқур таҳлил қилиб берилди. Айниқса рўй бераётган камчиликларнинг сабаблари очиқ-ойдин мисоллар асосида кўрсатиб ўтилди.

Район марказидаги сайлов округлари бўйича тузилган 7 та ҳудудий бошланғич партия ташкилотлари ўз ишларини партиянинг устав ва дастури асосида олиб бормаётгани таъкидланди. Ҳудудий партия ташкилоти котиби П. Ерниёзов билан суҳбатлашганда партия йиғилишларини ўтказиш, аъзолик бадалларини тўлаш ва йиғишдаги бир қанча камчиликлар аниқланди. Ҳатто айрим хўжаликлар, корхона ва идораларда ташкил қилинган халқ депутатларининг қабулхоналари бир меъёрда ишламаяпти.

Район партия кенгаши ижроия бюроси мажлисларида халқ депутатлари партия гуруҳлари, шунингдек партия ташкилотлари йиғилишларида ХДП аъзолари бўлган халқ депутатларининг ўз вазифаларини қандай бажараётганликлари ҳақидаги ахборотларини эшитиш жорий қилинмаган. Шунингдек, аҳолига савдо, медицина, маданий-маиший хизмат кўрсатишдаги хато ва камчиликлар кескин танқид қилинди.

Қораўзак район партия кенгаши ташкилотларида аниқланган, йўл қўйилган камчиликлар республикадаги бошқа партия ташкилотларининг ишларида ҳам содир бўлаётганлигини ҳисобга олиб уларни дарҳол тугатиш мақсадида қабул қилинган қарор Нукус шаҳри, Қорақалпоғистондаги барча районлар партия кенгашларига юборишга қарор қилинди.

Р. ЕШИМБЕТОВ,
«Ўзбекистон овози» мухбири.

«Ўзбекистон овози»нинг 75 йиллигига

«Ўзбекистон — Ватаним менинг» конкурси

УЛУҒЛАРНИНГ БУЮКЛИГИ

Шу икки сиймо ҳақида ўйлаганимда марҳаматли Тангри таоло ўзбек халқини зўр истеъдод эгаларидан ҳеч қисмаганига имон келтираман. Чўлпону Қодирийдек сўз усталари, Беҳбуди-ю Мунаввар қоридек буюк маърифатчилар — миллатим дея бошини кундага қўйганлар ва ниҳоят Шарқий Туркистон давлатини тузиб, жабрдийда халқни чин мустақиллик сари бошлай олган, бунга имкон қолмаганда эса «Тарихи Муҳаммадий»дек буюк китоблар битиб, бу юз йилликда ислом дини ривожига беқиёс улуш қўша олган Соғуний домладек азизлар кўз олдимдан ўтади.

Бугунги мустақиллик насимлари, поклик, иймони бутлик сари қўйилаётган қадамлар ўша саъй-ҳаракатлар мевасидир, ўша армонлар, орзуларнинг ушалишидир. Улар ўзлари бу кунга етолмасликларини била туриб курашганлари, ниятдан қайтмаганликларининг ўзиёқ миллатпарварликнинг олий намунасидир. Демак, улар бу кунларни, ёруғ замонни бизга илинганлар. Кечанинг кундузи бор, деб билганлар.

Бугун биз ўша ёруғ ниятлар ушалаётган кезда улуғларни эслаб, ёд этмагимиз ҳам қарз, ҳам фарздир. Ва яна ҳар биримиз улуғларнинг буюклиги нимада эди, деган саволга ўзимиз жавоб топмоғимиз ҳам зарурки, бу бизнинг аҳил миллат бўлиб бирлашувимизни тезлатгай.

Тириклигида пешонамизга сиғмаган ва биз асрай билмаган яна икки буюк аллома борки, энди шу икки буюк шахснинг миллат олдидаги инкор этиб бўлмас хизматлари ва уларнинг фавқулодда, кам учрайдиган дўстлиги ҳақида сўз юритсам.

Ҳеч бир давлат ўз ер ости бойликлари, конлари, бутун хазинасини қўлга олмай туриб, уни топадиган, очадиган, эл-юрти манфаатларига хизмат қилдирадиган кишилари бўлмай туриб, ҳеч қачон мустақил ҳисобланиши мумкин эмас. Бусиз орзулар хом хаёлдир, саъйи-ҳаракатлар пучдир, кўзланган нарса саробдир. Улар эса буни билардилар ва зўр бериб Москва, Ленинград аспирантураларига ўқишга одам йўллардилар, олим тайёрлардилар. Бу ўлканинг ер ости бойликларини очган ва империя манфаатларига хизмат қилдираётган, иложи борича кўпроқ, тезроқ ўмариб кетишга интилаётганлар қўлидан бир кунмас-бир кун бу кон, бу хазина, бу худо берган ганжинани «тортиб» олишни ва миллат манфаатларига хизмат қилдиришни кўзлардилар. Шунинг учун миллатчи аталиб таъқибга учрадилар, қанча-қанча идораларда жавоб бердилар, сиқувга олиндилар, исканжага солиндилар. Бошлари ҳар турли текширув, ғавғо, туҳматлардан чиқмади.

Аммо улар мўлжалдаги ишни бажариб қўйган, миллий кадрлар армиясини тайёрлаб улгурган эдилар.

— Ўттизинчи йилнинг ўриклар ғарқ пишган ёзи ҳеч эсимдан чиқмайди. Худди ўша ёзда Катта Қангли қишлоғидан Тошкентга ўқигани тушдим, — деб ёзади домла хотираномасида, — САГУнинг ишчи курсида ўқийдиган танишларим мени ўша ёққа бошлашди. Далада юрганимизча, чанг босган яктагу эски дўппида, яна устга устак оёқяланг курс директори қабулига борсам, ўзимга ўхшаган ялангоёқ, паст бўйликкина озғин бир йигит ўтирибди. Гаплашиб қолдик. Кейин у ўзини Ҳабиб деб таништирди. Шу-шу қиёматли дўст бўлиб қолдик...

Гап ким ҳақида кетаётганини англагандирсиз. Тақдирнинг қудратини қарангки, улар кейинчалик дунё тан олган геолог олим Ҳабиб Абдуллаев ва унинг энг яқин сафдоши, керак бўлса кўксини қалқон қилиб ҳимоя эта олгучи ажралмас дўсти Ғани Мавлонов бўлиб чиқдилар. Аввал курсда, сўнг Ўрта Осиё геология-қидирув институтида ва ниҳоят Москвадаги аспирантурада ҳам бирга ўқидилар. Бир ҳаводан нафас олибгина қолмай, фикрлаш тарзлари, дунёқарашлари ҳам бирдай шаклланиб борди. Мақсад-интилишлари муштараклашиб кетди.

Улар илмга чанқоқ эдилар, ниятлари тоза ҳам олижаноб эди. Шу миллатнинг кунига ярайдиган бир инсон бўлсам дердилар. Ниҳоят диссертациялар ёқланди. Иккисининг ишига машҳур олимлар юксак баҳо бериб, улар юртга қайтдилар. Ва яна елкама-елка туриб геология равнақи учун кураш бошладилар.

Улар геология фанида очган қўриқлар, илмий йўналишлар дунё олимларининг назарига тушди. Тан олиб, уларнинг фикри билан ҳисоблашишга мажбур бўла бошладилар. Ҳабиб Абдуллаев ҳақли равишда Ўзбекистон Фанлар академиясининг президенти этиб сайланди. Ғани аканинг докторлик диссертацияси эса геология илмининг отаси В. Обручев томонидан «ҳозирги даврда мазкур соҳада тенги йўқ асар», деб баҳоланди. Ўзи эса, Ўзбекистон Фанлар академиясининг геология институтига директорликка кўтарилди.

Одатда йирик шахслар, катта истеъдод эгалари гоҳида бир-бирларини унчалик ёқтирмаслик, хушламаслик ҳолларига учраб туради. Ажабки, бу икки сиймо — ундайлардан тамомила ўзга олам эдилар. Уларнинг тақдирларида ҳам, курашларида ҳам, характер ва интилишларида ҳам муштарак жиҳатлар жуда кўп эди.

Иккиси ҳам бу ҳаётга ёниб келиб, ёниб кетди. Наинки геология оламида, балки одамлар юрагида ҳам чуқур, ёрқин из қолдира олди.

Иккиси ҳам ёшларга беқиёс меҳрибон эди, наинки ўз умрининг давомини шогирдларда кўрарди, балки жумҳурият келажагига шу шогирдларимиз ярайди, деб ишонарди. Ва шундай бўлиб чиқди ҳам. Тан олиш керак, эндиликда энг кучли илмий кадрлар йиғилган соҳа ҳам худди шу геология соҳасидадир.

Иккисида ҳам миллат туйғуси баланд, миллатга қайишиш ҳисси кучли эди. Иккиси ҳам ўзбегим деб ёнарди, нимаики жабр кўрган бўлса, азият чеккан бўлса, шу ўзбегим деб чекди. Шуни деб куйди. Лекин ачинмасди, фахрланарди, шу туйғу ўзларида борлиги билан ниҳоят улар иккиси ҳам катта иродали шахслар, бир-бирини қаттиқ ҳимоя эта оладиган кишилар эдилар. Ҳабиб Абдуллаевга қаттиқ ҳужумлар бўлган кезда Ғани Мавлонов Марказқўмдагилар ҳузурига дўстининг қалқони бўлиб чиққани ва улар билан олишганларини, ҳатто бир гал Москвага учиб бориб, «Правда»да чиқаётган ноҳақ ёзилган фельетонни қолдириб кела олганини одамлар ҳали-ҳали ҳайратланиб эслайдилар. «Оламда мана бунақа дўстлар ҳам бўларкан-да», деб беш кетадилар. Аммо орадан йиллар ўтиб, Ғани ака ўзининг бошига шундай қора кунлар тушганда унинг ёнига киргувчи бир мард топилмаганини, ҳатто ўзи бошини силаган (унинг саксондан ортиқ шогирди бор) кишилар ҳам бир чеккада турганини эса алам билан эслайдилар. Менга Ғани Мавлоновнинг ўзи ташкил қилган сейсмология институтида олимнинг ишхона-музейида катта ойна тагида сақланаётган бир тушунтириш хати қўлёзмасини кўрсатишди. Бу Марказкомда Абдуллаева ҳукмронлик қилган ва Ғани Мавлонов бир оғиз ҳақ сўзи учун қувғин остига олинган даврдан қолган бир мудҳиш ҳужжатдир. Уни ўқиб туриб шундай улуғ одамни шу йўллар билан қийнаган эканларми, деган аламли хаёлга боради одам. Бу — Октябрь район партия комитети ва халқ контроли комитетининг тилга олишга ҳам арзимас майда саволларига ўзбекнинг фахри бўлган бир одамнинг, академик олимнинг ноилож ўзини оқлаб ёзган жавоблари. Ўзи яратган боғнинг ҳосилини ўзлаштирмагани, қайси болалар уйи-ю, қандай қариялар қароргоҳларига қанча мева етказиб бергани ҳақидаги тушунтиришлари, меваларни топширгани тўғрисидаги маълумотлар эди.

Одам ўқиб туриб, ҳижолатдан ўзини қўярга жой топа олмай қолади. Худо берган истеъдодни ҳам қадрлай билмасак — биз қандай миллат эканмиз? Хўш, нима бўпти, академик олим туғилишдан боғ ишқибози бўлса, урушдан қолган жароҳати — контузиясини далада ишлаб боғда андармон бўлиб унутгиси келса?!

Йўқ, бу унинг айби эмасди, гуноҳи бошқа жойда эди. Ўша ҳукмрон аёл академияда ўз «ҳукми»ни ўтказмоқчи бўлганда. Ғани ака «шаккоклик қилиб қўйган эди. «Йўқ, менинг ўз каллам, ўз фикрим бор», деб унинг маслаҳатига кўнмаган эди. Шундан кейин унга юқори идора билан ҳисоблашмаслик қандай бўлишини кўрсатиб қўйгилари келган эди, холос.

Улар учун бу одамнинг геология соҳасидаги илми, хизмати ҳам, тамомила янги зилзилашунослик институтини очгани, оёққа турғазгани, одамлар ҳаётини сақлаб қолиш учун бир соат, бир дақиқа бўлсада, зилзилани олдиндан айтиб бериш устида қандай катта ишлар олиб бораётганлари ҳам бир пул эди. Хориждан мухбирлар келса, мана бизнинг қандай зўр олимимиз бор, деб уни рўпара қилардилар, у билан фахрланардилар. Кейин эса арзимас туҳмат хат учун ўнлаб идораларга чақирар, тушунтиришлар олар, комиссия устига комиссиялар юборишарди.

Аммо бу икки буюк сиймонинг «қизил империя» давридаги энг катта «гуноҳи»ни биз билмасми эдик? Билардик. Улар энг аввало миллатим деган, миллатга қайишган шахслар эди. Бизга, сизга, ҳаммамизга бўлишгиси келган улуғлар эди. Уларнинг буюклиги ҳам шунда эди. Аммо биз буни ич-ичимиздан тан олсак-да, сездирмасдик. Билиб билмаганга, кўриб кўрмаганга олардик. Кўп нарсаларни одатий бир ҳол деб билардик.

Ўша Ҳабиб Абдуллаев Совет геология фанининг фахри сифатида жаҳон конгрессларида қатнашар, сўз олар, буюк деб тан олинар, Ўзбекистонга ташриф буюрган энг иззатли, айтувли, жаҳонда номдор кишиларни республика номидан қабул қилар, тенгма-тенг гаплашар эди-ю, улар кетиши, конгресслар тугаши билан яна ков-ков бошланар, текшир-текширга тушилар эди. Жаҳонга фахримиз, тенги йўқ олимимиз, деб тақдим қилинарди-ю, ўз юртида умри сиқув, хўрликда ўтар эди. Кўрган бўлсангиз, жаҳоннинг турли тилларида бутун дунёга тарқаладиган «Совет лайор» журнали бўларди. Унда Совет тузумининг энг айтувли ютуқлари, фахрли кишилари жаҳон афкор оммасига кўз-кўз қилинарди. Саксонинчи йиллари мана шу журналнинг бир сони тамомила Тошкентнинг 2000 йиллигига бағишлаб чиқарилди. Ва ўша журналда Ғани Мавлоновдек буюк олимимизга аталган катта очерк ва дўппида ўзбекона тушган бир бетни эгаллаган сурати бор. Инглиз тилини чуқилаб ўқий оладиган дўстларимиз изоҳлаб беришди: Ғани аканинг ўзбек халқи олдидаги хизматлари ростмана тан олиниб, кўп фазилатлари очиқ-ойдин ёзилган бир мақола. Шунақа, бор бўйбастимиз ҳақида бировларга достон қиладилар-у, ўзимизда шу бастимизни тупроққа қормоқчи бўлишарди.

Дунёнинг тескарилигини қарангки, бу устозлар ҳатто ўзлари бошини силаган, тарбиялаб, илмнинг катта йўлига чиқариб қўйган кечаги шогирдларидан ҳам ёмонлик кўрар эдилар. Вақти келса, улар ҳам ўз манфаатларини кўзлаб, «нариги тараф»га ўтиб кетар эдилар.

Ғани аканинг умр йўлдоши, фан доктори Фотиҳа Орипова ҳамон ҳайрат билан эслайди:

— Тавба, одамзод қандай ношукр қилиб яратилган экан? Баъзилар отасидан ҳам кўрмаган яхшиликларни кўриб, кейин унутганини, унутгани ҳам майли, яхшиликка ёмонлик қайтарганини эсласам, сочларим тикка бўлиб кетади... Эшитган бўлсангиз, қозоқларда Кенесарин деган княз ўтган. Ғани акангиз шу одамнинг невараси билан ўқиган экан. Бир куни Олмаотадан, шу одамдан хат келиб қолди. Биласиз, оғир даврлар.

Уни князнинг невараси экансиз, деб институтдан ҳайдашибди. Ҳар куни эшигини тақиллатиб келишаркан. У бўлса, бола-чақаси билан қаерга бош олиб кетарини билмайди. Шунда Ғани акангиз ҳеч нарсадан қўрқмай ўша Натай Кенесаринни ишга олган. Бу ҳам етмагандай, бола-чақасини мени ота-онамнинг Сағбондаги ҳовлисига кўчириб келган. Кейин у одамга ҳамма шароитларни яратиб бериб, докторлик ишини ҳимоя этишига ёрдам қилдилар. Ўзларига ўринбосар қилиб кўтардилар. Майда гаплардан, сиёсий айблар қўйилишидан қўрқмадилар. Лекин, охири, Ғани ака ишсиз қолганларида ҳали шунча яхшиликлар кўрган одам ўзларининг жойларини қайтариб бермади. «Мен ҳам сенга ўринбосар бўлганман, сен ҳам ўринбосар бўлсанг-бўлибсан-да», деди.

Ўз фарзандларидан аъло кўрган бир бошқа шогирдлари-чи? Амалга учиб, ўрниларига буйруқ кўтариб келган. Бу дунёда ҳамма нарса ўткинчи, амал ҳам, шон-шавкат ҳам, бошқаси ҳам. Кўрдик. У кишидан кўп нарса қолган эканки, мана бугун эслашиб, хотирлаб ўтирибмиз...

Чинданам улардан энг эзгу йитмас бир нарса, замонлар ўтган сари улуғлана ва ардоқлана борадиган миллатга қайишиш ҳисси қолганки, уларнинг буюклиги ҳам шундадир. Иккала дўст ҳам бировлардан яхшилигига яхшилик кутиб эмас, эртага менга бўлмаса, миллатимга қайтар-ку деб яшаган, ёшларнинг бошини силаган.

Мана энди ўшалар бугунги кунда геология ва кончилик илмининг пешволари, юлдузу айтувли кишилари. Мустақил давлатнинг хазинасини белгиловчи, келажаги буюк қудратли давлатга айланиши учун муносиб кучларни майдонга чиқариши лозим бўлган устозлар. Аммо бир кончи дўстимиз айтганидек, баъзи устозлар кўпдан буён баланддан ерга тушолмай — арши аълода юрибдилар шекилли. Улардан улуғларнинг руҳи ҳам хурсанд эмас, Улар ўз навбатида ёшлардан муносиб ўринбосарлар тайёрлаш лозимлигини унутгандайлар. Кончиликда ҳам, геологияда ҳам эллик ёшдан паст фан докторлари негадир бармоқ билан санарли даражада кам. Хўш, мустақил давлатда, улуғлар орзу қилган даврга эришган бир кезимизда, демакки, миллатнинг бойлигини миллат манфаатига хизмат эттириш пайти келганда бу соҳаларнинг равнақини ёш кучлар белгиламаса, ким белгилайди? Қолаверса, биз жаҳонда ер ости бойликлари энг ранг-баранг, энг бой мамлакатмиз. Лекин бутун дунёда ҳамма мамлакатларда кончилик вазирликлари бўла туриб, бизда йўқлигини қандай баҳолаш керак?

Мустақил давлатимизнинг қудратига қудрат қўшиши мумкин бўлган нодир қазилмалар тақдири-чи? Ким бу ҳақда қайғуради? Ўзбекистон дунёда тенги йўқ олмос ватани экани маълум. Буни амир Олимхон нишонларига қадаб зебланган олмослар ҳам айтиб турибди. Бу конларни топиш, ишга тушириш — мустақиллигимизни мустаҳкамлаш дегани эмасми? Шу мустақил давлат сифатида баралла шаклланаётган бир кезимизда миллатга қайишиш ҳисси, миллий ғурур, айниқса, шу соҳа одамларида устувор бўлса деймиз ниҳоят. Бундан улуғларимиз руҳи ҳам шод бўлур эди.

Яна устозларга қайтайлик. Ҳабиб акага атаб чиқарилган ёдномa китоб ва альбомларда бир сурат кўп учрайди. Унга шундай изоҳ ёзилган: «Ҳ. М. Абдуллаев туғишганлари ва яқинлари даврасида. 1938 йил». Суратда унинг отаси, онаси, опа-сингиллари, яна Москвада аспирантурада бирга ўқиётган энг яқин дўсти Ғани Мавлонов ўша вақтда расм бўлган ироқи дўппида кўзлари чақнаб турибди. Худди бир оила фарзандидек. Шундай, улар ҳаётда ёнма-ён бордилар, бир-бирларига суяниб яшадилар. Ғани ака ҳамиша балоларга қалқон бўлиб, дўстини ҳимоя этган бўлса, Ҳабиб ака уни уйлади, жойлади, ёш боши билан оталик қилди. У Ғани ака уйланганда ўзи совчи, ўзи куёвжўра, ўзи тўйбоши бўлган эди. Худонинг қудратини қарангки, бу яқинлик умр бўйи давом этди. Илм чўққиларига елкама-елка чиқдилар. Бир-бирларидан қўр олиб, ўт-олов олиб ёндилар. Бугунги мустақил давлатнинг таянчи бўла олгудек бир фаннинг икки буюк тиргаги бўлиб, уни ривожланиш сари дадил кўтардилар. Оёққа қўйдилар.

Ана энди улар орзу қилган эмин-эркин даврда икки буюк инсоннинг ёди, номи яна ёнма-ён турса деймиз. Тошкентда метронинг Юнусободга қараб борадиган бир бекати Ҳабиб Абдуллаев номи билан аталадиган бўлибди. Кўп савобли, улуғ иш. Бу — адолат тикланаётганидан нишона. Лекин унинг ёнида, кейинги бекатида Ҳабиб аканинг бир умрли сафдоши, елкадоши, бир туйғу, бир мақсад йўлидаги курашдоши, туғишгандан ҳам афзал биродари Ғани Мавлонов номи, руҳи ёниб турмаса ҳақиқат тўла қарор топди, дея оламизми?!

Келинг, азизлар, яхшиликка юз бурайликда, буюкларимизни қадрлаб, ҳар кимнинг тарих олдидаги хизматларини ўрнига қўядиган миллатга айланайлик.

Мурод МАНСУР,
ёзувчи.

Мустақил Ўзбекистонимизнинг келажаги ёш авлодга боғлиқ. Жумладан, қишлоқларда ҳам ҳунарли йигит-қизларни тарбиялашга катта аҳамият бериш керак. Бу борада Оқолтин районидаги Иброҳим Мўминов номли 1-касб танлаш мактабида ибратли ишлар амалга оширилаётир. Бу ерда 187 нафар бола таълим олади. Шуниси қувончлики, ёшлар чеварлик, сотувчилик, котибалик, тракторчилик касбларини пухта ўрганишаётир.

СУРАТДА: ўқитувчи Зебо Аҳмедова, мактаб директори Султон Сарибоев ва ўқитувчи Саулбек Азратқулов.

Н. АЛМУРОДОВ олган сурат.

• *Акс-садо*

ВАЪДА ҚОҒОЗДА ҚОЛМАСИН

«Эссиз Оқтош, эссиз Оқтош» мақоласи. «Ўзбекистон овози», 1993 йил 1 апрель.

Афсуслар бўлсинки, «Оқтош» санаторийсининг ачинарли аҳволи бугунги кунда ҳаммамизни ташвишга солмоқда. Катта денгиз бўйларига бориб дам олиш ва даволаниш йўл харажатлари ошгани туфайли оддий меҳнаткашларга амримаҳол бўлиб қолди. Бу ҳеч кимга сир эмас. Шундай бир шароитда ўз республикамиздаги мавжуд оромгоҳларнинг бўлар-бўлмас сабаблар билан ёпиб ва қисқартириб ташланаётгани дард устига чипқон бўлмоқда. Масалан, Бўстонлиқ туманида ажойиб шифохоналардан саналиб келинган «Бурчимулла», «Обираҳмат» санаторийлари Чорвоқ сув омбори остида қолиб кетди. Бу ҳам етмагандек, «Оқтош» санаторийсининг анча вақт ёпилиб ётишига қандай тоқат қилса бўлади!! Ахир зарурат туғилса, бу шифохонанинг тикланиши, ҳар томонлама замонавий услубда жиҳозланиши учун қўлимиздан келганча ёрдам беришга тайёрмиз. Худди шундай йўл тутишга — савобли ҳамда муҳим масалага астойдил бош қўшишга бошқаларни ҳам даъват этамиз. Ахир мазкур оромгоҳда биринчи галда ўзимиз дам олиб, даволанамиз-ку! Энг муҳими, кўтарилган бу муаммо ечимини топиши, «Оқтош» тез фурсатда қайта тикланиб, халқимиз хизмати учун топширилиши лозим.

Э. ЮСУПОВ,
Чорвоқ автокорхонаси бошлиғи.

СОЙ БЎЙИДА СУВГА ЗОРМИЗ

Йиллар ўз ишини қиларкан. Эсимни таниганимдан буён оғир меҳнат юкини кўтариб келаман, инсон сифатида мен ҳам дам олиш, даволанишни қўмсайдиган бўлиб қолдим. Шундай кезларда биз, оддий меҳнаткашларга «Оқтош» санаторийси каби оромгоҳларда ҳордиқ чиқариш жуда-жуда қўл келган бўларди.

«Оқтош»нинг яна бир қулайлиги шундаки, бу шифобахш маскан ишлаш ва яшаш жойимизга яқин. «Ўзбекистон овози» рўзномаси ушбу оромгоҳнинг қачонлардан бери ёпиб ташланганини кўтариб, жуда тўғри иш қилди. Ахир, сой бўйида яшаб туриб, сувга ташна бўляпмиз-да! «Оқтош»нинг қачон ишга тушишини кўзларимиз тўрт бўлиб кутмоқдамиз. Қани энди бу оромгоҳда барча қулай шароитлар муҳайё этилса-да, энг аввало ота-оналаримизни даволатиб дуоларини олсак. Қолаверса, ўзимиз ҳам фарзандларимиз билан биргаликда ушбу сўлим масканлардан фойдалансак. Ахир, мустақил Ўзбекистонимизда соғлом авлод учун Президентимиз ва ҳукуматимиз катта ғамхўрлик қилаётган бир пайтда «Оқтош»нинг тикланишини талаб этиш ўринли эмасми!!

Т. БОЛТАБОЕВ,
«Ғазалкент» ойна заводи ишчиси, меҳнат фахрийси.

• *Спорт* •

НАФОСАТ БАҲСИДА

● «Тошкент конькиси» соврини учун фигурали учиш бўйича ўтказилган халқаро мусобақа ўзига хос нафосат баҳсига айланди.

Ҳамдўстлик мамлакатларининг кўпгина шаҳарларидан келган спортчилар иштирокида ўтказилган бу мусобақада майдон эгалари — тошкентлик фигурачилар бўш келмасликка ҳаракат қилишди. Ёлғиз учиш баҳсида С. Дерябина, Н. Андреева ва А. Байбиналар совринли ўринларни эгаллашди. Йигитлар орасида тошкентлик А. Хисматов 3-бўлди. Жуфт бўлиб баҳслашиш бўйича Ю. Рижова билан Д. Белик ғалаба қозондилар.

ХАЛҚАРО МУСОБАҚАГА БОРАДИЛАР

● Мамлакатимиз енгил атлетикачилари катта-кичик мусобақаларда муваффақиятли куч синашмоқдалар.

Тошкентлик моҳир найза улоқтирувчи Владимир Парфенов «Рига кубоги» учун баҳсда 80 метр 64 сантиметрли маррани эгаллаб, ғалаба қозонди. Унинг ҳамшаҳри Елена Свеженцева Францияда ўтказилган мусобақада 56 метр 84 сантиметрли натижа билан 4-бўлди. Энди найза улоқтирувчилардан Виктор Зайцев, Дмитрий Полюнин, Владимир Парфенов, Елена Свеженцевалар «Гран-при» соврини учун халқаро тижорат мусобақасида қатнашадилар.

ҒОЛИБЛАР АНИҚЛАНДИ

● Тошкентда шахматчи аёллар ўртасида ўтказилган Ўзбекистон чемпионати якунланди.

Бухоролик О. Ким билан тошкентлик О. Парфенова 10 тадан очко тўплаб фахрли ўринларни эгаллашди. Тошкентлик Р. Мамедова 8,5 очко билан 3-бўлди. Биринчи ва иккинчи ўринни олган шахматчиларга 2,5 минг, 3-совриндорга минг сўмдан мукофот берилди.

[«Ўзбекистон овози»нинг навбатдаги сони 11 июнь куни чиқади].

МЕҲР-ОҚИБАТ ЗИЁРАТИ

Байрам бир баҳона, дийдор ғанимат. Она-Ватанимиз учун машаққатли синов йилларида чинакам мардлик намуналарини кўрсатган юртдошларимизнинг маҳзун ва жасоратли ҳикояларини тинглашнинг ўзи бир достон.

Собиқ фронтчи санъат намоёндалари, етакчи адибларнинг хонадонларига бориб, уларга бир даста гул ва кичик ҳайитлик армуғон этиш фазилатдир. Ўзбекистон Тинчлик ва Ҳамжиҳатлик Фонди кенгаши ана шундай ибрат кўрсатди.

Фонд ходимлари фронтчи адиблардан Сулаймон Азимов, Шуҳрат, Вали Ғафуров, Илёс Муслим, Олег Сидельников ҳузурларига марҳамат этиб, уларни зиёрат этдилар.

Кенгаш қошидаги «Дўстлик» кичик корхонаси камтарин туҳфаларни уюштирган бўлса, «Наргис» акционерлик жамияти эса гуллар билан сийлади. Олов-ёнғин кечган матонатли адибларга берилган Тинчлик гуллари уларнинг умрларига умр қўшсин!

Ҳар бир хонадонда, ҳар бир маҳаллада тинчлик ва фаровонлик гуллари барқ урсин, меҳру муҳаббат ва ҳамжиҳатлик боғлари завол кўрмасин.

Марат РАҲИМОВ.

Ўзбекистон овози

ХАРЧИНОМА

ОЛИЙ ЎҚУВ ЮРТЛАРИГА КИРИШНИ ХОҲЛОВЧИЛАР ДИҚҚАТИГА!

«Хуршид ЧМ» фирмаси ҳузурида нақд пул тўлаш ёки пул ўтказиш йўли билан Тошкент олий ўқув юртларининг малакали ўқитувчилари томонидан математика ва физика фанларидан тест саволлари бўйича ўқитиш курсига қабул эълон қилинади.

Мурожаат учун телефонлар: 33-14-95, 45-07-94.

САМАРА ШАҲРИДАГИ «ЭКРАН» ЗАВОДИНИНГ РАСМИЙ ДИЛЕРИ «ТВ-КОНТАКТ» ФИРМАСИ ОҚ-ҚОРА ТАСВИРДАГИ

— Стационар Қаскад 61 ТБ 301

— кўчма Қаскад 40 ТБ 301 Д телевизорларини улгуржи етказиб беришни таклиф этади.

САМАРАДАГИ телефон: (8462) 27-18-34.

САМАРА ШАҲРИДАГИ «ЭКРАН» ЗАВОДИ

— Қуввати 31 бўлган радиоэшиттириш УКВ узатгичларини, Йўлдош телевидениеси системаларини, 4 ГГц.

— Радиорелели телефон станцияси комплекси 5 М, 11 ГГцни таклиф этади.

САМАРАДАГИ ТЕЛЕФОН: (8462) 27-18-54, Факс (8462) 27-18-34.

МАНЗИЛИМИЗ: 700083 ТОШКЕНТ, ГСП, ЛЕНИНГРАД КЎЧАСИ 32-УЙ.

МУАССИСЛАР:
ЎЗБЕКИСТОН ХАЛҚ ДЕМОКРАТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КЕНГАШИ ВА «ЎЗБЕКИСТОН ОВОЗИ» ЖУРНАЛИСТЛАР ЖАМОАСИ

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ.

«ЎЗБЕКИСТОН ОВОЗИ»

РЕДАКЦИЯЛАР:
Иқтисодий ҳаёт — 33-47-80, 32-53-14.
Ижтимоий ҳаёт — 33-21-43, 32-53-16.
Жиноятчиликка қарши кураш — 33-76-04, 32-26-70.
Вилоят мухбирлари — 33-12-16, 32-57-20.
Хатлар, ахборот ва спорт — 33-12-56, 32-55-16.
«Осиё бозори» — 33-41-89, 32-55-70.
Котибият — 33-72-83, 32-53-06.
Эълон ва билдирувлар — 32-54-12.

Шароф Рашидов фонди — 33-20-36, 32-54-35.
Қабулхона — 32-55-15.

ЎЗ МУХБИРЛАРИМИЗ:
Андижонда — 4-48-85; Бухорода — 3-96-12; Гулистонда — 2-26-22; Жиззахда — 3-31-86; Навоийда — 3-74-76; Нукусда — 2-42-62;
Қаршида — 3-25-79; Самарқандда — 35-22-90; Урганчда — 6-72-60; Термизда — 2-23-01; Фарғонада — 6-37-16.

Навбатчи муҳаррир: С. СИРОЖИДДИНОВ.

● Биророта ҳам хат редакция эътиборидан четда қолмайди.
● Эълонлар кечиктирмай чоп этишга кафолат берилади.
● Қўлёзмалар ҳажми чекланмайди.
● Рўйхатдан ўтиш тартиб № 000120.

Газета офсет усулида А—2 форматда босилади.
Ҳажми 2 босма табоқ, тиражи 166.770 нусха.
Босишга топшириш вақти — 21.00 топширилди — 20.30.
Г—274. № 105.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Маҳкамасининг Ишлар бошқармаси ҳузуридаги «Шарқ» нашриёт-матбаа концерни. Корхона манзили «Буюк Турон» кўчаси 41-уй.

1 2 3 4 5 6.